

תְּאַהֲבָה־פָּתִי וְלֹצִים לְצֹן חֶמְדוּ לְהֵם וּכְסִילִים
 יְשָׁגָנוּ־דָעַת: ²³ תְּשִׁיבוּ לְתוֹכְחָתִי הָנֶה אֲבִיעָה
 לְכֶם רֹוחִי אָזְדִּיעָה דְּבָרִי אֲתָכֶם: ²⁴ יְעַן
 קָרָאתִי וְתִמְאָנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאַיִן מִקְשִׁיבָה:
 וְתִפְרְעוּ כָּל־עַצְתִּי וְתוֹכְחָתִי לֹא אֲבִיתָם:
 גַּם־אָנִי בְּאַיְצָם אָשָׁחָק אָלֶעָג בְּבָא
 פְּחַדְכֶם: ²⁷ בְּבָא כְּשָׂאוֹה כְּשָׂואָה | פְּחַדְכֶם
 וְאַיְצָם כְּסָופָה יָאָתָה בְּבָא עַלְיָכֶם צְרוֹה
 וְצְוֹקוֹה: ²⁸ אָנוּ יְקָרָאנִי וְלֹא אָעָנָה יְשָׁחָרְנִי
 וְלֹא יְמַצְּאָנִי: ²⁹ תְּחַת כִּירְשָׁנָאִי דָעַת וִירָאָת
 יְהֹוָה לֹא בְּחָרוּ: ³⁰ לְאַדְבּוּ לְעַצְתִּי נְאַצּוּ
 כָּל־תוֹכְחָתִי: ³¹ וַיַּאֲכָלוּ מִפְרִי דְּרָכֶם
 וּמִמְעַצְתִּיהָם יְשָׁבְעָוִי: ³² כִּי מִשּׁוּבָת פָּתִים
 תְּהִרְגָּם וִשְׁלוֹת כְּסִילִים תְּאַבְּדָם: ³³ וַיִּשְׁמַעַן
 יְשָׁפּוֹנְבָּטָח וְשָׁאָנוּ מִפְחָד רָעה: ^כ

2 בְּנֵי אִמְתָּקָח אֲמָרִי וּמִצּוֹתִי תְּצִפּוּ אֶתְךָ:
 לְהַקְשִׁיבָה לְחָכְמָה אָזְגָּה תְּפָה לְבָבֶךָ
 לְתִבְונָה: ³ כִּי אִם לְבִינָה תְּקָרָא לְתִבְונָה תְּתַנוּ
 קְוֹלָךְ: ⁴ אִם־תְּבָקָשָׁנָה כְּבָסִיף וּכְמַטְמוֹנִים
 תְּחִפְשָׁנָה: ⁵ אָנוּ תְּבִין יְרָאָת יְהֹוָה וְדָעַת
 אֱלֹהִים תְּמַצֵּא: ⁶ כִּי־יְהֹוָה יִתְן חָכְמָה מִפְיוֹ
 דָעַת וִתְבּוֹנָה: ⁷ וְצָפָן יְצָפָן לִישְׁרִים תּוֹשִׁיה מִגּוֹן
 לְהַלְכִי תִּמְ: ⁸ לְגַנְצָר אֲרֻחוֹת מִשְׁפָט וְדָרָה
 חִסְידִיוֹ יִשְׁמָר: ⁹ אָנוּ תְּבִין אֶצְקָה וּמִשְׁפָט
 וּמִישְׁרִים כָּל־מְעָגָל־טוֹב: ¹⁰ כִּי־תְבֹא חָכְמָה
 בְּלֹבֶבֶךָ וְדָעַת לְנֶפֶשׁךָ יְנֻעַם: ¹¹ מִזְפָּה תְּשִׁמְרָה
 עַלְיךָ תִּבְונָה חִנְצְּרָה: ¹² לְהַאֲילָה מִדְרָךְ רְעֵה
 מְאִישׁ מִדְבָּר תְּהִפְכּוֹת: ¹³ הַעֲזָבִים אֲרֻחוֹת
 יְשָׁר לְלִכְתָּה בְּדָרְכִּיכְחָשָׁה: ¹⁴ הַשְׁמִיחָם

Proverbs

משלי

1 מַשְׁלִי שְׁלָמָה בְּנוֹ־קָנָד אֶלְךָ יִשְׁרָאֵל:
 לְדָעַת חָכְמָה וּמִוסְרָה לְהַבִּין אֲמָרִי בִּינָה:
 לְקַחַת מוֹסְרָה הַשְׁכֵל אֶצְקָה וּמִשְׁפָט
 וּמִשְׁרִים: ⁴ לְתִתְפְּתָאִים עַרְמָה לְנֶעֶר דָעַת
 וּמִזְמָה: ⁵ יִשְׁמַע חָכָם וַיּוֹסֵף לְקָחׁ וְנַבּוֹן
 תְּחִבּוֹלָות יִקְנָה: ⁶ לְהַבִּין מְשִׁלָּה וּמְלִיכָה דְּבָרִי
 חָכְמִים וּחִידָּתָם: ⁷ יִרְאָת יְהֹוָה רָאשַׁת דָעַת
 חָכְמָה וּמִוסְרָה אַוְילִים בָּבוֹן פָּ
 שְׁמַע בְּנֵי מוֹסְרָה אַבִיךָ וְאַל־תַּתְפַּשׁ תָּוְרָת
 אֲמָה: ⁹ כִּי | לְוִית חָנוּם לְרָאשָׁה וְעַנְקָים
 לְגַרְגָּתִיךָ: ¹⁰ בָּנֵי אִמְיִיפְתָּחָה חָטָאים
 אַל־תַּבָּא: ¹¹ אִם־יָאָמַרׁוּ לְכָה אַתָּנוּ נְאַרְבָּה
 לְדָם נְצִפְנָה לְנָקִי חָנָם: ¹² גְּבָלָעָם כְּשָׂאָול
 חִיאִים וְתִמְמִים כְּיָרְדִּי בָּוָרָה: ¹³ כָּל־הָזָן יִקְרָר
 גִּמְצָא גְּמַלָּא בְּתִינּוֹ שְׁלֵל: ¹⁴ גּוֹרְלָה תְּפִילָה
 בְּתָוכָנוּ כִּיס אָחָד יְהִיָּה לְכָלְנוֹן: ¹⁵ בָּנֵי
 אַל־תַּלְקַד בְּדַרְךָ אַתָּם מִנְעָרָגְלָה מִנְתִּיבָתָם:
 כִּי רְגִילִיכָם לְרָע יְרֹוֹצָו יְמָהָרוּ לְשָׁפְדִיכָם: ¹⁶
 כִּי־חָנָם מָזָרָה הָרְשָׁת בְּעִינֵי כָּל־בָּעֵל כְּנָהָבָה: ¹⁷
 וְהָם לְדָמָם יְאָרָבָו יְצָפָנוּ לְנֶפֶשְׁתָם: ¹⁸ פָּנָן
 אֲרֻחוֹת כָּל־בָּצָע בְּצָע אַת־גְּנָפָש בְּעַלְיוֹ יִקְחָה: ¹⁹
 חָכְמֹת בְּחִוֵּץ תְּרִנָּה בְּרִחְבּוֹת תְּתַנוּ קְוֹלָה: ²⁰

ברָאשׁ הַמִּוּתָה תְּקָרָא בְּפִתְחָה שְׁעָרִים בְּעִיר
 אֲמָרִיה תָּאָמֶר: ²² עַד־מָתִי | פָּתִים

^t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

15 מְשֻׁחָר־כָּסֶף וְמְחֹרֶז תִּבְוֹאֶתְהָ: יִקְרָה הִיא
16 מְפִנֵּים מְפִנֵּים וְכָל־חַפְצִיךְ לֹא יִשְׁוֹרֶבֶה:
17 אֲךָ יָמִים בִּימָנֶה בְּשֶׁמֶןְוָלה עַשֶּׂר
 וּכְבוֹד: דָּרְכִּיכָּה דָּרְכִּיכָּם וְכָל־גַּנְתִּיבָּתְיכָּה
18 שָׁלוּם: עִזְּתִיכָּם הִיא לְמַחְזִיקִים בָּה
 וּתְמִיכָּה מְאָשָׁר: פ
19 יְהֹהָ בְּחַכְמָה יִסְדָּרֶץ כּוֹנוֹ שָׁמִים
 בְּתִבְונָה: בְּדָעַתְוֹ תְּהֻמוֹת נִבְקָעוּ וְשָׁחָקִים
 יְרַעְפִּיטָּל: בְּנֵי אַלְיָלוּ מַעֲיָנִיךְ נִצְרָתְשָׁה
 וּמְזָמָה: וַיְהִי חַיִם לְנִפְשָׁךְ וְהַן לְגַרְגְּתִּיכָּה
23 אֹז תַּלְךְ לְבָטָח דָּרְכָךְ וּרְגָלָךְ לֹא תָּgoּפָה:
24 אִם־תָּשַׁכֵּב לְאִתְפָּחָד וְשַׁכְבָּת וְעֶרֶבָה
 שְׁנָתָה: אַל־תִּירָא מִפְחָד פְּתָאָם וּמִשְׁאָתָה
26 רְשָׁעִים כִּי תָּבָא: קִיְיָהָה יְהֹהָה בְּכָסָלֶךָ
 וּשְׁמָר רְגָלֶךָ מִלְכָד: אַל־תִּמְנַע־טוֹב
 מִבְּעָלָיו בְּהִוּת לְאָל יְדָךְ יְדָךְ לְעָשׂוֹת:
28 אַל־תָּאָמֶר לְרַעֵךְ | לְךָ וּשְׁוֹב וּמַחר
 אָמָן וַיֵּשׁ אַתָּה: אַל־תִּתְחַרֵשׁ עַל־רַעֵךְ רַעָה
30 וְהַוְאִיּוֹשֵׁב לְבָטָח אַתָּה: אַל־תוֹרֵב תְּרֵיב
 עַמְּדָאָדָם חָנָם אַמְּלָא גַּמְלָךְ רַעָה:
31 אַל־תִּתְקַנֵּא בְּאִישׁ חַמֵּס וְאַל־תִּבְחַר
 בְּכָל־דָּרְכֵיכָו: כִּי תַּוְעַבְתָּ יְהֹהָה נְלֹזָן
 וְאַתִּישָׁרִים סְזָדוֹן: מְאַתָּתְיכָה בְּבֵית רְשָׁעָה
 וְנוֹהָ צְדִיקִים יְבָרָה: אַמְלָלָצִים הַוְאִילִיז
 וְלָעֲנָנוֹם יְתָנוֹן: כְּבָוד חַכְמִים יְנַחַלוּ
 וּכְסִילִים מְרִים קָלוֹן: פ

4 שְׁמַעַו בְּנִים מַוְסֵּר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לְדָعַת
 בִּינָה: כִּי לְקָח טֹוב נִתְפִּי לְכָם תָּוֹרָתִי
 אַל־תִּעְזֹבָה: כִּי־בְּנֵי הִיִּתִי לְאָבִי רְךָ וַיְחִיד

לְעַשּׂוֹת רֹעֵי גִּילּוֹ בְּתַהְפְּכוֹת רֵעֶה: אֲשֶׁר
 אַרְחַתִּיכָה עֲקָשִׁים גִּלְזִים בְּמַעְגָּלוֹתָם:
16 לְהַצִּילָה מְאָשָׁה זְרָה מְנִכְרָה אַמְרִיחָה
 הַחְלִיקָה: הַעֲזָבָת אַלְוָף נְעוּרִיחָה וְאַתְּבָרִיחָה
 אַלְהָהָה שְׁכָחָה: כִּי שְׁחָה אַל־מְזֹות בִּתְהָה
 וְאַל־רְפָאִים מַעְגָּלָתָה: כָּל־בָּאִיחָה לֹא
 יִשְׁוֹבְנוּ וְלֹא־יַשְׁגִּינוּ אַרְחָות חִיִּים: לְמַעַן
 תִּלְךְ בְּדָרְךְ טֹובִים וְאַרְחָות צְדִיקִים תִּשְׁמַרְךָ
21 כִּי־יִשְׁרָם יִשְׁכְּנוּ אָרְץ וְתִמְמִים יִוְתְּרוּ
22 וְרְשָׁעִים מְאָרְץ יִכְּרֹתְוּ וּבּוֹגָלִים יִסְחֹוּ
 מִמְּנָה: פ

3 בְּנֵי תָוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכַּח וְמִצְוָתִי יִצְרָא לְבָה:
2 כִּי אֲךָ יָמִים וּשְׁנָות חִיִּים וְשָׁלוּם יוֹסִיףָה
3 לְךָ: חֶסֶד וְאֶמֶת אַל־יַעֲזֹבָה קְשָׁרָם
 עַל־גְּגָרוֹתָיךְ כְּתָבָם עַל־לִוְוחָה לְבָה:
4 וְמִצְאָהָן וְשַׁכְלָטָוב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאַדְמָם: פ
5 בְּטָח אַל־יְהֹהָה בְּכָל־לְבָה וְאַל־בִּינְתָּךְ
 אַל־מְשָׁעָן: בְּכָל־דָּרְכֵיךְ דַּעַתְהוּ וְהַוָּא יִשְׁרָאֵל
 אַרְחַתִּיכָה: אַל־תִּהְיָה חָכָם בְּעֵינֵיךְ יִרְאָה
 אַתִּיהָה וְסָרוּ מַרְעֵה: רְפָאוֹת פְּתָה לְשָׁרֶךָ
 וְשָׁקְדִּי לְעַצְמֹתָיךְ: כִּבְד אַתִּיהָה מַהְנָּךְ
 וְמְרָאָשִׁית כָּל־תִּבְוֹאֶתְהָ: וַיִּמְלָאוּ אַסְמָךְ
11 שְׁבָע וְתִרְיוֹשׁ יִקְבִּיךְ יִפְרֹצְוּ: פ
12 מִוְסָר יְהֹהָה בְּנֵי אַל־תִּמְאָס וְאַל־תִּקְזַּב
 בְּתוֹכָתָהוּ: כִּי אֶת אֲשֶׁר יִאָהֶב יְהֹהָה יוֹכִיחָה
 וְכָאֶב אַתְּבָן יִרְצָה: אֲשֶׁרִי אָדָם מִצְאָה
 חַכְמָה וְאָדָם יִפְיקְתָּבָ�ה: כִּי טֹוב סְחָרָה

c Text is correct relative to LC. Usually this marks a peculiarity of the LC relative to the other Masoretic texts.

הַטְּאֹזֶנֶה: ² לְשָׁמֵר מִזְמֹות וְדַעַת שְׁפַתִּיךְ
 יִגְצְרוּ: ³ כִּי נֶפֶת תְּפִנָּה שְׁפִתִּי זֶה וְחַלְקָ
 מִשְׁמָנוֹ חֲבָה: ⁴ וְאַחֲרִיתָה מִרְאָה כְּלֻעָנָה חֲדָה
 בְּתִרְבָּ פִּוּתָה: ⁵ רְגֵלֶיה יְרֻדוֹת מִות שָׁאָלָ
 צָעִדָה יִתְמְכוֹ: ⁶ אֲרָח חַיִים פָּנָתְפָלָס נָעוֹ
 מְעָגָלָתָה לֹא תְדַע: ⁷ פְּעַתָה בְּנִים שְׁמַעְיָלִי וְאַלְתָּסָרוּ
 מְאַמְרִיפִי: ⁸ הַרְחָק מַעַלְיהָ דְּרַבָּה
 וְאַלְתָקָרְבָ אַלְפָתָח בֵּיתָה: ⁹ פָּנָתְפָנוּ
 לְאַחֲרִים הַזָּה וְשָׁנְתִיךְ לְאַכְזָרִי: ¹⁰ פָּרִישָׁבָעוּ
 זְרִים כְּחָה וְעַצְבִּיךְ בְּבֵית נְכָרִי: ¹¹ גַּנְגַּמְתָה
 בְּאַחֲרִיתָה בְּכָלּוֹת בְּשָׂרָךְ וְשָׂאָרָה: ¹² וְאַמְרָתָ
 אַיִד שְׁנָאָתִי מַוְסָר וְתוֹכָחָת נָאָז לְבֵינִי:
 וְלֹא שְׁמָעִתִי בְּקוֹל מָוֵי אַלְמָלְמָדִי
 לְאַהֲטִיתִי אַזְנִי: ¹⁴ בְּמַעַט הִיִּתִי בְּכָלְרָעָ
 בְּתוֹךְ קָהָל וְעַדָה: ¹⁵ שְׁתַהְמִים מַבּוֹרָה
 וּנוֹלִים מַתּוֹךְ בָּאָרֶה: ¹⁶ יְפֹוצֵז מַעֲינָתִיךְ חֹוֹצָה
 בְּרַחֲבוֹת פְּלָגִים: ¹⁷ יְהִיוֹלָךְ לְבָדָךְ וְאַיִן
 לְזֹרִים אַתָּה: ¹⁸ יְהִימָקָרָה בְּרוֹךְ וְשָׁמָחָ
 מַאֲשָׁת נְעוֹרָה: ¹⁹ אַילָת אַהֲבָים וְעַלְתָה חָזָן
 דְּקִיחָה יְרֻנוֹ בְּכָלְעָת בְּאַהֲבָתָה תְּשִׁגָה תְּמִידָה:
 וְלֹמָה תְּשִׁגָה בְּנִי בְּזָרָה וְתְחַבֵּק קָהָ
 נְכָרִיה: ²¹ כִּי נְכָח וְעַנְיִן יְהֹוָה דְּרִיכִיאָשָׁ
 וְכָלְמַעְגָּלָתִיו מְפָלָס: ²² עֲזֹונָתוֹ יְלַכְדָנוּ
 אֶת־הָרְשָׁע וּבְחַלְיִ חַטָאתָוּ יְתִמָּךְ: ²³ הָוּא
 יִמּוֹת בָּאֵין מַוְסָר וּבְרָב אַוְלָתוֹ יְשָׁגָה: ^m פָ

6 בְּנִי אַמְרָבָת לְרָעָה תְּקֻעָת לְזֹר כְּפִידָה:
2 נְזַקְנָת בְּאַמְרִיפִיךְ גַּלְפָּדָת בְּאַמְרִיפִיךְ:

לְפָנֵי אֲמִי: ⁴ וַיָּרַנִי וַיֹּאמֶר לִי יְתִמְדֵדְבָרִי לְבַבָּךְ
 שְׁמָר מִצְוֹתִי וְחַיָה: ⁵ קָנָה חַכְמָה קָנָה בִּינָה
 אַלְתְשִׁבָה וְאַלְתְּמָד מִאַמְרִיפִי: ⁶ אַלְתְעַזְבָה
 וְתַשְׁמַרְךְ אֲהָבָה וְתַצְרֵךְ: ⁷ רְאִשָּׁת חַכְמָה
 קָנָה חַכְמָה וּבְכָל־קָנִינָךְ קָנָה בִּינָה:
⁸ סְלָסָלה וּתְרוֹמָמָךְ תְּכַבְדָךְ כִּי תְחַבְקָנָה:
⁹ פְּתָנו לְרָאשָׁךְ לְוִיתְחַן עַטְרָת תְּפָאָרָת
 תְּמַגְנֵךְ: ¹⁰ שְׁמַע בְּנִי וְקַח אַמְרִי וַיַּרְבּוּ לְזָ
 שְׁנָוֹת חַיִים: ¹¹ בְּדָרְךְ חַכְמָה הַרְתִּיךְ
 הַדְּרַכְתִּיךְ בְּמַעְגָּלִיִּשְׁרָה: ¹² בְּלִכְתָּךְ לְאַיִצְרָ
 צָעָדָךְ וְאַמְתָרְיוֹן לֹא תְכַשֵּל: ¹³ הַחַנָּקָ
 בְּמוֹסָר אַלְתְּרָפָ נְצָרָה כִּי־הִיא חַיִים:
¹⁴ בְּאַרְחָ רְשָׁעִים אַלְתָבָא וְאַלְתָאָשָׁר בְּדָרְךְ
 רְעִים: ¹⁵ פְּרָעָהוּ אַלְתְעַרְבָּבוּ שְׂטָה מַעְלָיו
 וְעַבּוֹרָה: ¹⁶ כִּי לֹא יִשְׁנוּ אַמְלָא יְרֻעוֹ וְנָגָזָה
 שְׁנָתָם אַמְלָא כְּשָׁלוֹ וּבְשִׁילָוֹ: ¹⁷ כִּי לְחַמּוֹ
 לְלִחְםָם רְשָׁע וַיָּוֹן חַמְסִים יִשְׁתַּווּ: ¹⁸ וְאַרְחָ
 אַדְיקִים כָּאוֹר גַּגָּה הַזָּלָה נְזָר עַד־גָּבוֹן הַיּוֹם:
¹⁹ בְּדָרְךְ רְשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יַדְעוּ בְּמָה
 יִכְשָׁלוּ: ²⁰ בְּנִי לְדָבְרֵי הַקְשִׁיבָה לְאַמְרִי הַטְּאֹזֶנֶה:
²¹ אַל־יַלְיוֹן מַעֲינִיךְ שְׁמָלָם בְּתוֹךְ לְבָבָךְ:
²² כִּי־חַיִים הַמ לְמַצְאָהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ
 מַרְפָּא: ²³ מְכָלָמְשָׁמָר נְצָר לְבַבָּךְ כִּי־מְנָנוֹ
 תְּזַצְאָות חַיִים: ²⁴ הַסְר מִמְךְ עַקְשָׁוֹת פָּה
 וְלֹזֶות שְׁפָתִים הַרְחָק מִמְךְ: ²⁵ עַנְיִיךְ לְנְכָח
 יְבָטוֹ וּעַפְעָפִיךְ יְיִשְׁרוֹ נְגָדָה: ²⁶ פְּלָס מַעְגָּל
 רְגָלָךְ וּכָל־דְּרָכֶיךְ יִכְנָה: ²⁷ אַל־תִּטְזִימָוֹ
 וּשְׁמָאֹל הַסְר גַּלְעָךְ מַרְעָה:

5 בְּנִי ?לְחַכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לְתִבְונָתִי

m This meteg is a merkha in other texts.

²⁷ הַיְחִתָּה אִישׁ אֲשֶׁר בְּחִיקוֹ וּבְגִדְיוֹ לֹא
תִּשְׁרַפְנָה: ²⁸ אִם־יַהֲלֵךְ אִישׁ עַל־הַגְּחָלִים
וּרְגֵלֵיו לֹא תִּפְ�וִנה: ²⁹ פָּוֹ הַבָּא אֶל־אַשְׁתָּוֹ
רַעַחוֹ לֹא יַנְחֵה כָּל־הַגָּעָב בָּהּ: ³⁰ לְאִיבּוֹזֹ
לְגַנְבֹּ כִּי יַגְנוֹב לִמְלָא נְפָשׁוֹ כִּי יַרְעֵב:
³¹ גַּמְצָא יִשְׁלָם שְׁבֻעָהִים אֶת־כָּל־הַזּוֹן בַּיּוֹתָוֹ
יַפְּנָה: ³² נָאָף אֲשֶׁר חִסְרַלְבָּ מִשְׁחִית נְפָשׁוֹ
הַוָּא יַעֲשֵׂנָה: ³³ גַּעַז־קָלוֹן יִמְצָא וְחִרְפָּתוֹ לֹא
תִּמְחַה: ³⁴ כִּי־קָנָה חַמְתָּגָבָר וְלֹא־יַחֲמֹל
בַּיּוֹם נָקָם: ³⁵ לְאִישָׁא פָּנִי כָּל־כְּפָר
וְלֹא־יַאֲבָה כִּי תַּרְבֵּה־שְׁחָד: פ

7 בְּנֵי שְׁמָר אִמְרִי וּמִצּוֹתִי תִּצְפֹּן אַתָּה:
² שְׁמָר מִצּוֹתִי וְתִיהְיָה וּתְרוּתִי כְּאֵישׁוֹן עִינֵּיהַ:
³ קָשָׁרָם עַל־אַצְבָּעָתִיךְ כְּתַבְתָּם עַל־לְלוֹחַ לְבָבְךְ:
⁴ אָמַר לְחַכְמָה אֲחָתִי אַתָּה וּמְדֹעַ לְבִינָה
תִּקְרָא: ⁵ לְשִׁמְרָךְ מַאֲשָׁה זֶרֶה מְנִכְרִיהַ
אִמְרִיקָה הַחֲלִיקָה: ⁶ כִּי בְּחָלוֹן בֵּיתִי בְּعֵד
אֲשֶׁר־בָּנָי נִשְׁקְפָּתִי: ⁷ וְאֶרְאָ בְּפִתְאָוִם אֲבִינָה
בְּבָנִים גַּעַר חִסְרַלְבָּ: ⁸ עַבְרָ בְּשָׁוֹק אֲצַל פָּנָה
וְדַרְךְ בֵּיתָה יִצְעָד: ⁹ בְּנִשְׁפִּי־בְּעָרָב יוֹם בָּאֵישׁוֹן
לִילָה וְאַפְלָה: ¹⁰ וְהַנְּהָא אֲשָׁה לְקַרְאָתָו שִׁית
זֹנָה וְנִצְרָת לְבָבְךְ: ¹¹ הַמִּיה קֵיא וְסִרְרָת
בְּבִיתָה לְאִישָׁכָנוּ רָגְלִיכְךָ: ¹² פָּעָם | בְּחִזְוֹן
פָּעָם בְּרָחוֹבּוֹ וְאֲצַל כָּל־פָּנָה תְּאָרֵב:
¹³ וְהַחֲזִיקָה־בָּבוֹ וְגַנְשָׁקָה־לָלוֹ הַעֲזָה פָּנִיקָה
וְתַּאֲמָר לוֹ: ¹⁴ וּבְתִּיעַי שְׁלָמִים עַלְיִי הַיּוֹם
שְׁלַמְתִּי נִדְרִי: ¹⁵ עַלְכָּנוּ יִצְאָתִי לְקַרְאָתָךְ
לְשִׁיחָר פְּנִיךְ וְאַמְצָאךְ: ¹⁶ מְרַבְּדִים רְבָדִי

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

³ עָשָׂה זוֹאת אָפֹא | בְּנֵי וְהַנְּצָל כִּי בְּאַתָּ
בְּכַפְרַעַךְ לְדֹךְ הַתְּרָפֵס וְרַהַב רַעַיךְ: ⁴ אֶל־תַּפְּנִ
שְׁנָה לְעִינֵּיךְ וְתַּנְיָמָה לְעַפְעַפְיהָ: ⁵ הַנְּצָל כַּצְבִּי
מִיד וּכְצָפָר מִיד יִקּוּשׁ: פ
⁶ לְדֹךְ אֶל־גִּמְלָה עַצְל רָאָה דָּרְכִּיהָ וְחַכְמָה:
⁷ אֲשֶׁר אַיְזָלָה קָצֵין שָׁטָר וּמִשְׁלָה: ⁸ תְּכִין
בְּקִינִּיז לְחַמָּה אֲגָה בְּקִצְרִיר מְאַכְלָה:
⁹ עַד־מִתִּי עַצְל | תְּשַׁכְּבָ מִתִּי תָּקוּם מְשִׁנְתָּה:
¹⁰ מַעַט שְׁנָות מַעַט פְּנוּמָות מַעַט | חַבְקִ
יְקִים לְשַׁכְּבָ: ¹¹ וּבְאַכְמַהְלָךְ רַאֲשָׁה וּמְחַסְּרָךְ
כְּאִישׁ מְגַנוֹּ: פ
¹² אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָנוֹ הַוְּלִיד עֲקָשָׂות פָּה:
¹³ קָרְבָּז בְּעֵינוֹ מַלְל בְּרָגְלוֹ מַלְה בְּאַצְבָּעָתָיו:
¹⁴ תְּהַפְּלוּכּוֹת | בְּלִבְבוֹ חַרְש רַע בְּכַל־עַתָּה
מְדִינִים יִשְׁלָחָה: ¹⁵ עַל־כֵּן פְּתַחְתָּם יִבּוֹא אִידּוֹ
פְּתַע יִשְׁבָּר וְאַיִן מְרַפָּא: פ
¹⁶ שְׁשָׁהָנָה שְׁנָא יְהֹוָה וּשְׁבָע תְּעוּבָה
נְפָשׁוֹ: ¹⁷ עִינֵּים רְמוֹת לְשׁוֹן שָׁקָר נִזְדִּים
שְׁפָכּוֹת דִּמְגַנְקִי: ¹⁸ לְבָב חַרְש מַחְשָׁבּוֹת אָנוֹ
רְגָלִים מִמְּהָרֹות לְרוֹזֵץ לְרַעָה: ¹⁹ יִפְּחֵח כּוֹבִים
עַד שָׁקָר וּמַשְׁלִיחָה מְדִינִים בֵּין אֲחִים: פ
²⁰ נִצְרָב בְּנֵי מִצּוֹת אֲבִיךְ וְאֶל־תַּתְּשִׁת תּוֹרָת
אַמְתָּה: ²¹ קָשָׁרָם עַל־לְבָבָךְ תִּמְדִיד עַנְדָם
עַל־אַגְּרָתָה: ²² בְּהַתְּהַלְּכָה | פְּנָחָה אַתָּה
בְּשַׁכְּבָה תְּשִׁמְרָךְ עַלְיִךְ וְהַקִּיצּוֹת קֵיא תְּשִׁיחָה:
²³ כִּי נָר מִצּוֹה וְתוֹרָה אָור וְדַרְךְ חַיִם
תוֹכְחוֹת מְוֹסֵר: ²⁴ לְשִׁמְרָךְ מַאֲשָׁת רַע
מַחְלָקָת לְשׁוֹן נְכִירָה: ²⁵ אֶל־תַּחֲמֵד יִפְּיה
בְּלִבְבָּךְ וְאֶל־תַּקְּחֵח בְּעַפְעַפְיהָ: ²⁶ כִּי
בְּעַד־אֲשָׁה זֹנָה עַד־כְּבָר לְחַם וְאַשְׁתָּאֵישׁ
נְפָשָׁת יִקְרָה תְּצִוָּד: פ

תְּהִלּוֹת שָׁנָתִי: ¹⁴ לִידָעֶתֶה וַתּוֹשֵׁיה אָנוֹ
 בֵּינָה לְיִגְבּוֹהָ: ¹⁵ בֵּי מֶלֶכִים יְמָלָכוּ וְרוֹזְגִים
 יְחַקְקוּ צָדָקָה: ¹⁶ בֵּי שָׂרִים יְשֻׁרוּ וְגִדְבִּים
 כָּל-שְׁפֵטִים צָדָקָה: ¹⁷ אָנָי אַהֲבָה אַהֲבָי אַהֲבָה
 וְמִשְׁחָרִי יִמְצָא נִי: ¹⁸ עַשְׁרִים כְּבוֹד אָתִי הַזָּוִן
 עַתָּק וְצָדָקה: ¹⁹ טֹוב פָּרִי מְחֻנּוֹז וְמְפֹזָה
 וְתִבְוֹא תִּי מְכָסָף נְבָחר: ²⁰ בְּאַרְחֵץ-צָדָקה
 אַהֲלָך בְּתֹודָה נְתִיבוֹת מְשֻׁפְטָה: ²¹ לְהַנְּחִיל
 אַהֲבָי | יִשׁ וְאַצְרָתָהָם אָמְלָא: פ
²² יְהֹוָה קָנָנִי רִאשִׁית דָּרְכָו קָדָם מְפֻלְעִיו
 מָאוֹז: ²³ מְעוֹלָם נְפָכָתִי מַרְאֵשׁ מַקְדְּמֵי-אָרֶץ:
²⁴ בְּאַיִן-תְּהִמָּות חֹלְלָתִי בָּאַיִן מְעִזּוֹת
 נְכַבְּדִים-מִימִים: ²⁵ בְּטֶרֶם הָרִים הַטְּבָעוּ לִפְנֵי
 גְּבוּזָות חֹלְלָתִי: ²⁶ עַד-לָא עָשָׂה אָרֶץ וְחוֹזּוֹת
 וּרְאֵשׁ עַפְרוֹת תְּבָל: ²⁷ בְּהַכְּנִינוּ שְׁמִים שְׁמִים
 אָנָי בְּחַוקָוּ חֹג עַל-פְנֵי תְּהֽוּם: ²⁸ בְּאַמְצָנוֹ
 שְׁחַקִים מִמְעָל בְּעֹזֹז עִינּוֹת תְּהֽוּם: ²⁹ בְּשָׁוּמוֹ
 לִים | חָקָוּ וְמִים לְאַיְעָרִים-פְּיוֹ בְּחַוקָוּ מְזֻסָּדי
 אָרֶץ: ³⁰ וְאֵיהָ אָצְלוֹ אָמְנוֹ וְאֵיהָ שְׁעַשְׁעִים
 יוֹם | יוֹם מְשַׁחְקָת לִפְנֵי בְּכָל-עַתָּה:
³¹ מְשַׁחְקָת בְּתָבֵל אָרֶצָו וְשֻׁעָשָׁעִי אַת-בְּנֵי
 אָדָם: ³² וְעַתָּה בְּנִים שְׁמֻעוֹלִי וְאַשְׁרִי דָרְכִי יִשְׁמְרוּ:
³³ שְׁמָעוּ מוֹסֵר וְחָכְמוֹ וְאַל-תִּפְרֹעַו: ³⁴ אַשְׁרִי
 אָדָם שְׁמַע לֵי לְשָׁקֵד עַל-דְּלָתָתִי יוֹם | יוֹם
 לְשָׁמֵר מְזוֹזָת פְּתָחִי: ³⁵ כִּי מָצָא מִצְאָה מִצְאָה
 חַיִם וַיַּפְקֵד רְצֹן מִיהוֹה: ³⁶ וְחַטָּאי חַמֵּס
 נְפָשׁוֹ כָּל-מִשְׁנָאִי אַהֲבוֹ מְוֹת: פ

עֲרָשֵׁי חַטְבּוֹת אָטוֹן מִצְרָיִם: ¹⁷ גְּפָקִי מִשְׁכָּבִי
 מִר אֲהַלִים וְקָנְמוֹן: ¹⁸ לְכָה נְרוֹה דְּדִים
 עַד-הַבְּקָר נְתַעַלְסָה בְּאַהֲבָים: ¹⁹ כִּי אִין
 הָאִישׁ בְּבִיתוֹ הַלְּך בְּקָרֶך מְרַחְזָקָה:
²⁰ אַרְוֹר-הַכְּסָף לְקָח בַּיּוֹם הַכְּסָא יְבָא
 בִּיתָה: ²¹ הַטְּהָתוֹ בְּרַבָּה לְקָחָה בְּחַלָּק שְׁפָתִיחָה
 פְּדִיחָנוֹ: ²² הַלְּך אֲחָרֶיה פְּתָאָם כְּשָׂור
 אֶל-טְבָח יָבוֹא וְכָעָכָס אֶל-מוֹסֵר אָנוֹל: ²³ עַד
 יְפָלָח חַז בְּבָדוֹ כְּמַקָּר צְפּוֹר אֶל-פָח
 וְלֹא-יָלַע כִּי-בְּנַפְשׁוֹ הוּא: פ
²⁴ וְעַתָּה בְּנִים שְׁמֻעוֹלִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאַמְרִידִי-פִי:
²⁵ אֶל-יִשְׁט אֶל-דְּרִכִיה לְבָה אֶל-הַתְּהָעָב
 בְּנִתְיּוֹתָה: ²⁶ כִּירְבִּים חַלְלִים הַפִּילָה
 וְעַצְמִים כָּל-הַרגִּיה: ²⁷ קָרְבִּי שָׁאָל בִּיתָה
 יְרָהּוֹת אֶל-חַדְרִים-מֹתָה: פ

8 הַלְּא-חַכְמָה תְּקָרָא וַתּוֹנֶה תְּמָנוֹ קְוָלה:
² בְּרַאֲשֵׁם-מְרוֹזָם עַלְיָזְרָך בֵּית נְתִיבָה
 נְאָבָה: ³ לִיד-שְׁעָרִים לְפִי-קָרְתָה מְבוֹא פְּתָחִים
 תְּרֹנָה: ⁴ אֶלְיִצְבָּם אִישִׁים אַקְרָא וְקוֹלִי אֶל-בְּנֵי
 אָדָם: ⁵ הַבִּינוֹ פְּתָאִים עַרְמָה וְקָסְלִים הַבִּינוֹ
 לִבָּ: ⁶ שְׁמָעוּ כִּינְגִּידִים אַדְבָּר וּמְפַתֵּח שְׁפָתִי
 מִישְׁרִים: ⁷ כִּי-אָמָת יְהָגָה חָכִי וְתוֹעַבָת שְׁפָתִי
 רְשָׁעָ: ⁸ בְּצָדָק כָּל-אַמְרִידִי אַיִן בְּהָם נְפַתֵּל
 וְעַקְשָׁ: ⁹ כָּלָם גְּלָחִים לְמַבְּיוֹ וְיִשְׁרָם לְמַצְאָי
 דְּעָתָ: ¹⁰ קְחַזְמָוֹסְרִי וְאַל-כְּסָף וְדָעַת מְחֻנּוֹז
 נְבָחר: ¹¹ כִּיטָּובָה חַכְמָה מְפַנִּינִים
 וְכָל-חַפְצִים לְאַיְשָׁוֹבָה: ¹² אַנְיִיחַכְמָה
 שְׁגַנְתִּי עַרְמָה וְדָעַת מְזֻמּוֹת אַמְצָא: ¹³ יָרָאת
 יְהֹוָה שְׁנָאת רֵעַ גָּאָה וְגָאוֹן | וְדָרָה רֵעַ וְפִי

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

מִצְוֹת וְאָנוֹיל שְׁפָתִים יַלְבֶּט: ⁹ הַזְּלֵך בְּתָם יַלְך
 בָּطָח וּמַעֲקָשׂ דָּרְלֵיו יַנְדָּע: ¹⁰ קָרְבָּץ עַיּוֹ יַפְּנוּ
 עַצְבָּת וְאָנוֹיל שְׁפָתִים יַלְבֶּט: ¹¹ מַקְוֹר חַיִם פִּי
 צָדִיק וּפִי רְשָׁעִים יַכְסֵה חַמְס: ¹² שְׁנָאָה
 תַּעֲוָרָר מְדֻגָּם וְעַל כָּל-פְּשָׁעִים תַּכְסֵה
 אַהֲבָה: בְּשְׁפָתִי גְּבוּזָה תִּמְצָא חַכְמָה וְשַׁבְט
 לְגֹזּוֹ חַסְרַלְבָּה: ¹⁴ חַכְמִים יַצְפְּנוּדָעָת וַפִּיאָנוֹיל
 מַחְתָּה קָרְבָּה: ¹⁵ הַזְּנוּ עַשְׂרֵת קָרִית עָזוֹ מַחְתָּה
 דָּלִים רִישָׁם: ¹⁶ פָּעָלָת צָדִיק לְחַיִם תְּבוֹאת
 רְשָׁעָה לְחַטָּאת: ¹⁷ אַרְחָה לְחַיִם שׁוֹמֵר מוֹסֵר
 וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְּעָה: ¹⁸ מַכְסֵה שְׁנָאָה
 שְׁפָתִי-שְׁקָר וּמוֹצָא דָּבָה הַוָּא כְּסִיל: ¹⁹ בְּרַב
 דָּבָרִים לֹא יְחַדֵּל-פְּשָׁע וְחוֹשֵׁך שְׁפָתִיו מְשֻׁבֵּל: ²⁰
 כְּסֶף גְּבָחָר לְשׁוֹן צָדִיק לְבָב רְשָׁעִים כְּמַעַט: ²¹
 שְׁפָתִי צָדִיק יַרְעֵוּ רְבִים אָנוֹיִלים בַּחַסְרַלְבָּה
 יִמּוֹתָנוּ: בְּרִכְתִּי יְהוָה הִיא תְּعֵשֵׂר וְלֹא-יָסֶף
 עַצְבָּב עַמָּה: ²³ כְּשַׁחַוק לְכְסִיל עֲשָׂות זָמָה
 וְחַכְמָה לְאִישׁ תְּבֹונָה: ²⁴ מְגוֹנָתָה רְשָׁע הִיא
 תְּבֹואָנוּ וְתְּאָוֹתָה צָדִיקִים יַתְּפִּנּוּ: ²⁵ כְּעֹבֵר סָופָה
 וְאַזְן רְשָׁע וְצָדִיק יַסּוֹד עַולְמָה: ²⁶ כְּחַמְזֵז
 לְשָׁנִים וְכָעֵשׂוּ לְעַינָּם בֵּין הַעַצֵּל לְשַׁלְחָיו: ²⁷
 יַרְאָתָה יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וְשָׁנּוּת רְשָׁעִים
 תַּקְצְרָנָה: ²⁸ תַּוְלִיל צָדִיקִים שְׁמָמָה וְתַקְוֹת
 רְשָׁעִים תַּאֲבֹד: ²⁹ מְעוֹז לְתָם דָּרְך יְהוָה
 וּמַחְתָּה לְפָעֵלִי אָנוּ: ³⁰ צָדִיק לְעוֹלָם בְּלִימּוֹת
 וְרְשָׁעִים לֹא יַשְׁכְּנוּ-אָרֶץ: ³¹ פִּיצָּדִיק יַגּוֹב
 חַכְמָה וְלְשׁוֹן תְּהִפְכּוֹת תְּכֹרֶת: ³² שְׁפָתִי צָדִיק
 יַדְעָוָן רְצֹוֹן וּפִי רְשָׁעִים תְּהִפְכּוֹת:

11 מְאֹנְנִי מְרָמָה תְּוֻבָּת יְהוָה וְאָנוּ
 שְׁלָמָה רְצֹנוּ: ² בְּאַזְדוֹן וַיָּבָא קָלוֹן

9 חַכְמֹת בְּנָתָה בִּיתָה חַצְבָּה עַמּוֹדִיה
 שְׁבָעָה: ² טְבָחָה טְבָחָה מִסְכָּה יַגְנָה אֲפָ
 עַרְכָּה שְׁלַחָה: ³ שְׁלַחָה נִעְרָתִיה תְּקָרָא
 עַל-גְּפִי מְלָמִי קָרָת: ⁴ מִידְפָּתִי יִסְרָה נְגָה
 חַסְרַלְבָּב אָמָרָה לוֹ: ⁵ לְכוּ לְחָמוֹ בְּלִחְמִי
 וְשָׁתוֹ בּוּין מִסְכָּפִי: ⁶ עַזְבוּ פְּתָאִים וְחַיִּ
 וְאָשָׁרוּ בְּדַרְךָ בִּינָה: ⁷ יִסְרָר | לִיאֵז לְקָמָה לוֹ
 קָלוֹן וּמְזִכִּיחַ לְרָשָׁע מוֹמוֹ: ⁸ אַל-תַּזְכִּחַ לִיאֵז
 פּוֹדִישָׁנָאָק הַזְּדָעָה לְחַבְמָן וַיְאָהָבָה: ⁹ פּוֹן לְחַבְמָן
 וַיְחַכְמָעָוד הַזְּדָעָה לְצָדִיק וַיְזַסְּפָּר לְקָחָה: ¹⁰ פּ
 תְּחִילָת חַכְמָה יַרְאָת יְהוָה וְדַעַת קְדָשִׁים
 בִּינָה: ¹¹ כִּירְבִּי יַרְבּוּ יִמְדֵּח וַיְזַסְּפָּר לְזָנָה
 חַיִּים: ¹² אַמְ-חַכְמָת חַכְמָת לְזָה וְלְצָאת לְבַדְךָ
 תְּשָׁא: ¹³ אַשְׁתָּא כְּסִילוֹת הַמִּיה פְּתִיוֹת
 וּבְלִידָעָה מָה: ¹⁴ וַיִּשְׁבַּה לְפָתָח בִּיתָה
 עַל-כְּפָא מְלָמִי קָרָת: ¹⁵ לְקָרָא לְעַבְרִידָרֶךָ
 הַמִּישְׁרִים אַרְחֹותָם: ¹⁶ מִידְפָּתִי יִסְרָה נְגָה
 וְחַסְרַלְבָּב וְאָמָרָה לוֹ: ¹⁷ מִסְמָגְנוּבִים יִמְתָּקוּ
 וְלַחֲם סְתָרִים יִגְעַם: ¹⁸ וְלֹא-יָדַע כִּירְפָּאִים
 שֶׁם בְּעַמְקֵי שְׁאוֹל קָרָאָה: ¹⁹ פּ

10 מִשְׁלֵי שְׁלָמָה
 בֵּן חַכְם יִשְׁמַח-אָב וּבֵן כְּסִיל תִּוְגַּת אָמוֹן:
 לְאַזְעוֹלָו אַזְעָרוֹת גְּשָׁע וְצָדָקָה תְּצִיל
 מְמוֹתָה: ³ לְאַ-יְרַעֵיב יְהוָה גְּפָש צָדִיק וְהַוָּת
 רְשָׁעִים יְהָדָה: ⁴ רְאֵש עָשָׂה כְּפִרְמָה וִיד
 חַרְוִצִּים תְּעֵשָׂר: ⁵ אַגְר בְּקִיז בּוּ מְשֻׁבֵּל
 גְּרַדְמ בְּקָצֵר בּוּ מְבִישָׁה: ⁶ בְּרִכּוֹת לְרָאש
 צָדִיק וּפִי רְשָׁעִים יַכְסֵה חַמְס: ⁷ זָכָר צָדִיק
 לְבִרְכָה וְשֶׁם רְשָׁעִים יַרְקָב: ⁸ חַכְמַלְבָּה יַקְחָה

בֵּיתוֹ גִּנְחָלָרֶוחַ וְעַבְדַּ אֹזֵיל לְחַכְמִילָבָן:
30 פְּרִידְצָדִיק עַז חַיִם וְלִקְחַ נְפָשָׁות חַכְמָה:
31 הַנוּ צָדִיק בָּאָרֶץ יִשְׁלָם אֲף כִּירְשָׁע
וְחוּטָא:

12 אַהֲבָ מִזְרָר אַהֲבָ דָּעַת וְשָׂנָא חַכְמָה
בָּעָרָה: **2** טֻוב יִפְיק רְצֹן מִיהָוה וְאַיִשׁ מִזְמוֹת
יִרְשְׁיעָן: **3** לְאַיְכֹן אָדָם בְּרַשְׁעָ וְשָׁרֵשׁ צָדִיקִים
בְּלִימּוֹת: **4** אַשְׁתְּחִיל עַטְרָת בְּעַלְהָ וְכַרְקָב
בְּעַצְמָתוֹ מִבְּישָׁה: **5** מִחְשָׁבוֹת צָדִיקִים
מִשְׁפְּט תְּחִלּוֹת רְשָׁעִים מְרַמָּה: **6** דָּבְרִי
רְשָׁעִים אַרְבָּזָם וְפִי יִשְׁרָם יִצְלָם: **7** הַפּוֹדֵךְ
רְשָׁעִים וְאַינְם וּבֵית צָדִיקִים יַעֲמֹד:
8 לְפִיְשָׁכְלוֹ יְהָלָל-אִישׁ וְגַעַוְה-לְבָבָוֹ
לְבָזָן: **9** טֻוב נְקָלָה וְעַבְדַּ לֹו מִמְתְּכִיבָד
וְחַסְרִילָחָם: **10** יְזַעַ צָדִיק נְפָשָׁ בְּהַמְתוֹן
וְרַחְמָיִ רְשָׁעִים אַכְזָרִי: **11** עַבְדַּ אַדְמָתוֹ
יְשַׁבְּעַלְחָם וְמַרְדָּף רַיִקִים חַסְרִילָבָן: **12** חַמְדָה
רְשָׁע מִצּוֹד רְעִים וְשָׁרֵשׁ צָדִיקִים יִתְנוֹן:
13 בְּפִשְׁעָ שְׁפָתִים מְזֻקָּשׁ רָע וַיְצָא מִצְרָה
צָדִיק: **14** מְפֵרִי פִּיאִישׁ יְשַׁבְּעַטּוֹב וְגַמְולָ
יְדִיְאָדָם יְשֻׁבָּ יְשִׁיבָ לֹז: **15** קָרֵךְ אֹזֵיל יִשְׁרָ
בְּעִינָיו וְשָׁמָעַ לְעֵצָה חַכְמָה: **16** אֹזֵיל בַּיּוֹם יְזַעַ
כְּעָסָו וְכֶסֶה קָלָוּן עֲרוּום: **17** יִפְחַ אַמְוֹנָה יִגְדַּ
צָדָק וְעַד שְׁקָרִים מְרַמָּה: **18** יִשְׁ בְּ וּתְהָ
כְּמַדְקָרוֹת חַרְב וְלִשְׁוֹן חַכְמָיִם מְרַפָּא:
19 שְׁפָתָאָמָת תְּפִכּוֹן לְעַד וְעַד-אַרְגִּיעָה לְשָׁוֹן
שְׁקָר: **20** מְרַמָּה בְּלִבְ-חַרְשִׁי רָע וְלִיעָצִי שְׁלוֹם

d This tipeha is a dehi in other texts.

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

d This tipeha is a dehi in other texts.

וְאַתְּ-צְנוּעִים חַכְמָה: **3** הַפְּתָחָת יִשְׁרָים פְּנַחַם
וְסָלָף בּוֹגָרִים וְשָׁדָם יִשְׁדָם: **4** לְאַיּוֹעַל הַזּוֹן
בַּיּוֹם עֲבָרָה וְצָדָקָה פְּצַיֵּל מְפָטוֹת: **5** צָדָקָה
תְּמִימָם תִּישְׁרֵר דָּרְכוֹ וּבְרַשְׁעָתוֹ יִפְלֵל רְשָׁעָה:
6 צָדָקָת יִשְׁרָים תְּצִיאָם וּבְהַזְוֹת בְּגָדִים יַלְכָדוֹ:
7 בְּמֹתָה אָדָם רְשָׁע פְּאַבְדָּת תְּקוֹנה וְתוֹחַלָּת
אָנוּנִים אָבָדָה: **8** צָדִיק מַצְרָה נְחַלֵּץ וַיְבָא
רְשָׁע תְּחִתָּיו: **9** בְּפֶה חַנְפָּה יִשְׁחַת רְעָהוֹ
וּבְדַעַת צָדִיקִים יִחְלָצָו: **10** בְּטוֹב צָדִיקִים
תְּעַלְיָז קָרִיה וּבְאָבָד רְשָׁעִים רְנָה: **11** בְּבִרְכָת
יִשְׁרָם תְּרוּם קָרְתָה וּבְפִי רְשָׁעִים תְּהָרֵס: **12**
בְּזִוְּלְרָעָהוּ חַסְרִילָב וְאַיִשׁ תְּבּוֹנוֹת יְחִרְישׁ:
13 הַוּלָּךְ רְכִיל מְגַלְּה-סָזָד וּנְאַמְוֹרָה מְכָסָה
14 דָּבָר: בְּאַיִן תְּחִלּוֹת יִפְלָעָם וְתְשִׁיעָה בְּרַבָּ
יְזָעָז: **15** רְעִירּוֹעַ כִּיְעָרְבָ זָר וְשָׂנָא תְּקָעָם
בּוֹטָח: **16** אַשְׁתְּחִין תְּתִמְדָד כְּבָוד וּעֲרִיצִים
יְתִמְכּוֹעָשָׁר: **17** גָּמְלָ נְפָשָׁו אִישׁ חַסְד וּעֲכָר
שְׁאוֹר אַכְזָרִי: **18** רְשָׁע עֲשָׂה פְּעַלְתִּשְׁקָר
וּזְרָע צָדָקָה שְׁכָר אָמָת: **19** כְּנַזְצָדָקָה לְחַיִם
וּמַרְדָּף רָעָה לְמוֹתוֹן: **20** תְּוֻבָּת יְהָה
עַקְשִׁילָב וּרְצָוֹנוֹ תְּמִימִי דָּרָה: **21** יַד לִיד
לְאַיְגָקָה בְּעַזְרָע צָדִיקִים גָּמְלָטָן: **22** גָּזָם
זָהָב בְּאָפָחָזָר אַשְׁהׁוֹתָה וּסְרָתָה טָעָם:
23 תְּאוֹת צָדִיקִים אַדְתָּוֹב תְּקוֹתָה רְשָׁעִים
עֲבָרָה: **24** יִשְׁמַפְזִיר וּנוֹסֵף עוֹד וְחוֹשֵׁךְ מִשְׁרָ
אַדְלְמַחְסָרָה: **25** נְפַשְּׁ-בִּרְכָה תְּדַשּׁוֹ וּמְרֹנָה
גַּמְ-הָוָא יוֹרָא: **26** מְנַעַ בָּר יִקְבָּהוּ לְאָוֹם
וּבְרַלָּה לְרָאשָׁ מְשָׁבֵר: **27** שָׁחָר טָזָב יִבְקַשְׁ
רְצָוֹן וְדָרְשָׁ רָעָה תְּבּוֹאָנוֹ: **28** בּוֹטָח בְּעַשְׁרוֹ
הָוָא יִפְלֵל וּכְעַלְהָ צָדִיקִים יִפְרָחוּ: **29** עַזְבָּר

d This tipeha is a dehi in other texts.

וחכם יְחִפֵּם וַרְעָה כִּסְילִים יַרְזֹעַ: ²¹ חֲטָאים
תְּרַכְּפָר רְעָה וְאֶת־צְדִיקִים יִשְׁלָמְ-טוֹב: ²² טֹוב
יַגְּחֵל בְּנִי-בְּנִים וְצִפּוֹן לְצִדְקָה חַיל חָוטָא:
²³ רַב־אָכְלָה נִיר רָאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלָא
מִשְׁפָּט: ²⁴ חֹשֶׁךְ שְׁבָטו שׂוֹנָא בָּנוֹ וְאֶהָבוֹ
שְׁחוֹרָה מִוסָּר: ²⁵ צְדִיקָה אֲכָל לְשֻׁבָּע נִפְשֹׁו
וּבְטֹן רְשָׁעִים פְּתַחֲסָר: ^d פ

14 חֲכָמוֹת נְשִׁים בְּנִתָּה בִּתָּה וְאֶוְלָת
בִּידִיה תְּהִרְסָנוּ: ² הַוְלֵךְ בִּישְׁרוֹ יְרָא יְהוָה
וְגַלוֹּז דְּרָכָיו בְּזַהָּה: ³ בְּפִיאָוֵיל חַטָּר גָּאוֹה
וְשִׁפְתִּי חֲכָמִים תְּשִׁמְוּרִים: ⁴ בָּאַיִן אַלְפִים
אַבְוֹס בָּר וּרְבָ-תְּבָוֹאות בְּכָח שָׁוֹר: ⁵ עַד
אַמְנוֹנִים לֹא יַכְזִב וַיְפִיחַ כְּזָבִים עַד שְׁקָר:
⁶ בְּקַשְׁלֵץ חֲכָמָה וְאַיִן וְדַעַת לְגַבּוֹן נַקְלָה:
⁷ לְךָ מְנַגד לְאִישׁ כִּסְיל וּבְלִילָת
שְׁפִתְיִדְעָת: ⁸ חֲכָמָת עָרוֹם הַבָּין דָּרְפָּו וְאֶוְלָת
כִּסְילִים מְרָמָה: ⁹ אֹולְלִים לְלִיז אַשְׁמָה וּבֵין
יִשְׂרָם רְצָוָן: ¹⁰ לְבָב יוֹדֵעַ מִרְתָּת נִפְשֹׁו
וּבְשָׁמָחָתוֹ לְאִיתְעָרֵב זָר: ¹¹ בֵּית רְשָׁעִים
יִשְׁמַד וְאֶהָל יִשְׁרָם יִפְרִיחַ: ¹² יִשְׁשַׁךְ יִשְׁרָם
לְפִינִי-אִישׁ וְאֶחָרִיתָה דְּרַכִּימָוֹת:
¹³ גַּמְ-בְּשָׁחוֹק יִכְאַבְּלָב וְאֶחָרִיתָה שְׁמָחָה
תוֹגָה: ¹⁴ מְהֻרְכָּיו יִשְׁבַּע סָוג לְבָב אַמְעָלִיו אִישׁ
טוֹב: ¹⁵ פְּתִי יְאַמֵּן לְכָלְ-דָבָר וּעְרוּם יִבְזַׁן
לְאַשְׁרוֹ: ¹⁶ חֲכָם יְרָא וּסְרָר מִרְעָה וּכְבִּיל
מִתְעָרֵב וּבּוֹתָח: ¹⁷ קַצְרָ-אֲפִים יִعְשָׂה אֶוְלָת
וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִשְׁנָא: ¹⁸ נַחֲלוֹ פְּתָאִים אֶוְלָת
וּעֲרוֹמִים יִכְתְּרוּ דַעַת: ¹⁹ שְׁחוֹן רְעִים לְפִנִּי

^d This tipeha is a dehi in other texts.

שְׁמָחָה: ²¹ לְאִיָּגָה לְצִדְקָה כָּלְ-אָנוֹ וַרְשָׁעִים
מְלָאו רָע: ²² תְּזַעַבְתָּ יְהוָה שְׁפִתִּי-שְׁקָר וְעַשְׁיָה
אֶמְוֹנָה רְצָוָן: ²³ אָדָם עָרוֹם בְּסָה דַעַת וְלָב
כִּסְילִים יִקְרָא אֹולָת: ²⁴ יִזְ-חֲרוֹצִים תְּמַשּׁוֹל
וּרְמִיה תְּהִיה לְמָס: ²⁵ דָאגָה בְּלַב-אִישׁ
יִשְׁחַנָּה וְדָבָר טֹוב יִשְׁמַחְנָה: ²⁶ יִתְר מְרַעָה
צִדְקָה וְדָרְךָ רְשָׁעִים פְּתָעָם: ²⁷ לְאִיְחָרֶךָ
רְמִיה צִידָו וְהַזְּרָדָם יִקְרָא חֲרוֹזָה:
²⁸ בְּאֶרְחָ-צִדָּקה חַיִם וְדָרְךָ גַּתְיבָה אֶל-מְוֹת:

13 בֵּן חֲכָם מְוֹסֵר אָבׁוֹלֵץ לְאֶ-שְׁמָע
גַּעֲרָה: ² מְפִרְיִי פִּיאָוֵשׁ יִאָכֵל טֹוב וְנִפְשָׁק
בְּגַדִּים חַמְס: ³ נַצְרָפִי שְׁמָר נִפְשָׁו פְּשָׁק
שְׁפִתְיוֹ מְהַתְהָרָלָז: ⁴ מְתָאָנוֹ וְאָנוֹ נִפְשָׁו עַצְל
וְנִפְשָׁחָרָצִים תְּדָשָׁן: ⁵ דְּבָרְשָׁקָר יִשְׁנָא צִדְקָה
וְרְשָׁעָה יִבְאָישׁ וַיְחַפֵּר: ⁶ צִדְקָה תְּצַר פְּסִדְךָ
וְרְשָׁעָה תְּסַלְפָר חֲטָאת: ⁷ יִשְׁמַע מַתְעָשָׂר וְאַיִן כָּל
מְתָרוֹשָׁשׁ וְהַזְּנוּ רָב: ⁸ בְּפֶר גַּפְשָׁ-אִישׁ עַשְׁרוֹ
וּרְשָׁעָה לְאֶ-שְׁמָע גַּעֲרָה: ⁹ אָוּרִ-צִדִּיקִים יִשְׁמַח
גַּעֲרָה רְשָׁעִים יִדְעָה: ¹⁰ נַקְבָּזְדוֹן יִתְנוֹ מַצָּה
וְאֶת-נְזּוּעָצִים חֲכָמָה: ¹¹ הַזְּנוּ מַהְבֵּל יִמְעַט
וּקְבִּץ עַלְיָד יִרְבָּה: ¹² תְּזַחַת מִמְשָׁבָה
מַחְלָה-לְבָב וְעַז חַיִם תָּאוֹה בָּאָה: ¹³ בֵּן
לְדָבָר יִחְבֶּל לוֹ וַיְרָא מַצָּה הוּא יִשְׁלָמָה:
¹⁴ תּוֹרַת חֲכָם מַקּוֹר חַיִם לְסֹור מַפְקָשִׁי
מוֹת: ¹⁵ שְׁכָלְ-טוֹב יִתְנַחֵן וְדָרְךָ בְּגַדִּים אַיִתָּן:
¹⁶ כָּל-עֲרוֹם יִعְשָׂה בְּדַעַת אַכְסִיל יִפְרֶשׁ אֹולָת:
¹⁷ מְלָאָה רְשָׁעָה יִפְלֶל בְּרַע וְאַיִר אֶמְוֹנִים מְרָפָא:
¹⁸ רִישׁ וְקַלְזָן פּוֹרָעָ מְוֹסֵר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת
יִכְבֶּד: ¹⁹ תָּאוֹה גָּהָה תְּעָרֵב לְנִפְשָׁ וְתְזַעַבְתָּ
כִּסְילִים סָור מִרְעָה: ²⁰ הַלוֹךְ הַוְלֵךְ אֶת-חֲכָמִים

10 מוסר רע לעזב אֶרְחָ שׁוֹנָא תֻּכְחַת יִמּוֹת:
 11 שְׁאוֹל וְאֶבֶד נְגֵד יְהוָה אֶפְ כִּילְבּוֹת
 בְּנֵי־אָדָם: 12 לֹא יַאֲבִלֵּךְ הַוְּכָחַ לֹא
 אֶל־חַכְמִים לֹא יַלְךָ: 13 לְבָשָׂמָח יִטְבֵּ פְּנֵים
 וּבְעַצְבַּת־לְבָב רֹוח נְכָה: 14 לְבָנְבוֹן
 יַבְקֹשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְּסִילִים יַרְעָה אֲוֹלָת:
 15 כָּל־יְמִינֵי עֲנֵי רְעִים וּטוֹב־לְבָב מִשְׁתָּה תְּמִידָה:
 16 טּוֹב־מַעַט בִּירָאת יְהוָה מָאוֹצָר רַב
 וּמְהֻמָּה בָּזָה: 17 טּוֹב אֶרְחָת יַרְקָ וּאֶהָבָה־שָׁם
 מְשֻׁור אָבָוֹס וּשְׁנָאָה־בָוֹס: 18 אִישׁ חַמָּה יָגָרָה
 מָדוֹן וְאֶרְךׁ אֲפִים יַשְׁקִיט רִיבָה: 19 דָּרָךׁ עַצְלָ
 כְּמִשְׁכַת חַדְקָ וְאֶרְחָ יְשִׁירִים סְלָלה: 20 בֵּן
 חַכְםָ יִשְׁמָח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזָה אֲפָנוֹ
 21 אֲוֹלָת שְׁמָחָה לְחַסְרִילָב וְאִישׁ תְּבֻונָה
 יַיְשְׁרָלְכָת: 22 הַפְּרָ מִחְשְׁבּוֹת בָּאַיִן סָוד וּבְרָב
 יוֹצָאִים תְּקוּמוֹ: 23 שְׁמָחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנָה־פָּיוֹ
 וּדְבָר בְּעֵתוֹ מַה־טּוֹב: 24 אֶרְחָ חַיִם לְמַעַלָּה
 25 לְמַשְׁכִיל לְמַעַן סָור מְשֻׁאָל מַטָּה: בֵּית
 גָּאִים יִסְחָ | יְהוָה וַיָּאֶבֶגְל אַלְמָנָה:
 26 תּוֹעֵבת יְהוָה מִחְשְׁבּוֹת רָע וְתְּהִלִּים
 אַמְרִינְעָם: 27 עַכְרָ בֵּיתוֹ בְּזַעַע בְּצַע וּשׁוֹנָא
 מִתְנָת יִתְהָה: 28 לְבָב צְדִיק יְהָגָה לְעָנוֹת וּפְנֵי
 רֹשְׁעִים יִבְעַרְעָות: 29 רְחוֹק יְהוָה מִרְשָׁעִים
 וְתְּפִלָּת צְדִיקִים יִשְׁמַעְ: 30 מְאֹרְעִינָם
 יִשְׁמָח־לְבָב שְׁמוֹעה טָבָה תְּדַשְּׁוֹעָצָם: 31 אָזְנוֹ
 שְׁמַעַת תֻּכְחַת תְּיִם בְּקָרְבָּ חַכְמִים תְּלִיזָן:
 32 פּוֹרָעָ מְוֹסָר מְוֹאָס נְפָשָׁו וְשׁוֹמָע תֻּכְחַת
 קָוָה לְבָב: 33 יִרְאָת יְהוָה מְוֹסָר חַכָּמָה וּפְנֵי
 כְּבּוֹד עֲנָוָה:

טּוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שְׁעִירִי צְדִיקִים:
 20 גַּמְלָרְעָהוּ יִשְׁנָא רָשׁ וְאֶהָבִי עַשְׁיר רְקִים:
 21 בְּזַלְרָעָהוּ חֹטָא וּמְהֻונָן עֲנָוָה עֲנָנוֹם
 אֲשֶׁרְיוֹ: 22 הַלְוָא־יִתְעַוְּ חַרְשִׁי רָע וְחַסְדָּוְאָמָת
 חַרְשִׁי טּוֹב: 23 בְּכָל־עַצְבָּ יִהְיָה מְוֹהָר
 וּדְבָר־שְׁפָחִים אֲדָלְמְחָסָרָה: 24 עַטְרָת חַכְמִים
 עַשְׁרָם אֲוֹלָת כְּסִילִים אֲוֹלָת: 25 מְאַלְגְּנָפְשָׁוֹת
 עַד אָמָת וַיְפַח כְּזִבְים מְרָמָה: 26 בִּירָאת
 יְהָה מְבָטְחָרָעָז וְלְבָנָיו יִהְיָה מְחַסָּה: 27 יִרְאָת
 יְהָה מִקּוֹר חַיִם לְסֹור מְמַקְשִׁי מְוֹתָה:
 28 בְּרַבְעָם הַדְּרָת־מֶלֶךְ וּבְאָפָס לְאָמָמְחָת
 רְזוֹן: 29 אַרְךְ אֲפִים בְּבִתְבּוֹנָה וּקְצָרְדָּרָה
 מְרָמִים אֲוֹלָת: 30 חַי בְּשִׁרִים לְבָב מְרָפָא וּרְקָבָב
 עַצְמוֹת קְנָהָה: 31 עַשְׁקִזְל תְּרִיף עַשְׁחוֹ
 אַמְכְּבָדוֹ חַגְנו אֲבָיוֹ: 32 בְּרַעַתּו יִדְחָה רְשָׁעָ
 וְחַסָּה בְּמַוְתָּו צְדִיקִים: 33 בְּלָבָב גְּבָנוֹתָנָה
 חַכְמָה וּבְקָרְבָּ כְּסִילִים תְּקֹועָ: 34 צְדָקָה
 תְּרוּמָמָגָוי וְחַסָּד לְאָמִים חַטָּאתָה:
 35 רְצֹונָמֶלֶךְ לְעַבְדָּ מְשָׁכִיל וּבְרַתּוֹתָה תְּהִיאָה
 מְבִישָׁ:

15 מַעֲנָה־רָךְ יִשְׁבֵּ חַמָּה וּדְבָר־עַצְבָּ
 יְעַלְהָאָפָּה: 2 לְשׁוֹן חַכְמִים פִּיטְבּוֹתָה וּפְנֵי
 כְּסִילִים יִבְעַרְעָות אֲוֹלָת: 3 בְּכָל־מִקּוֹם עַיִנִי יְהָה
 צְפּוֹת רְעִים וְטוֹבִים: 4 מְרָפָא לְשׁוֹן עַזְחַיִם
 וְסַלְפָה בָּה שְׁבָר בְּרוֹחָה: 5 אַזְוֵיל יִגְאַז מְוֹסָר
 אַבְיוֹ וּשְׁמָר תֻּכְחַת יִעַרְמָ: 6 בֵּית צְדִיקָה תְּסֻנוֹ
 רָב וּבִתְבּוֹאָת רְשָׁעָ נְעַכְרָתָה: 7 שְׁפָתִי חַכְמִים
 יִזְרָוּ דִּעָת וְלָבָב כְּסִילִים לְאַבְּכָן: 8 זְבָח רְשָׁעִים
 תּוֹעֵבת יְהָה וְתְּפִלָּת יְשִׁירִים רְצָנוֹ: 9 תּוֹעֵבת
 יְהָה דָּרָךְ רְשָׁע וּמְרַקֵּף צְדָקָה יְאָהָבָ:

d This tipeha is a dehi in other texts.

וְעַל־שְׁפָטוֹ שְׁפָטוֹ כִּאֵשׁ צְרָבָתָה: אִישׁ
28 תְּהֻפְכּוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנֶרְגֹּז מִפְרִיד אֱלֹהִים:
29 אִישׁ חַמֵּס יִפְתַּח רַעֲהוֹ וְהַזְּלִיבוֹ בְּדַרְךָ
30 לְאַטּוֹב: עַצְה עַנְיוֹ לְחַשְׁבַּת תְּהֻפְכּוֹת קְרִץ
31 שְׁפָתוֹ כָּלָה רַעֲהָ: עַטְרָת תְּפִאָרָת שִׁיבָה
32 בְּדַרְךָ צְדָקָה תִּמְצָא: טֹב אָרֶךְ אַפִּים
33 מְגֻבָּר וּמְשֻׁלְּבָרָחוֹ מַלְכָד עִיר: בְּחִיק
 יִטְלֹ אֶת־הַגּוֹגָל וְמִיהָנָה כָּלִמְשְׁפָטוֹ:

17 טֹב פַּת חַרְבָּה וְשְׁלוֹה־בָּה מְבֵית מְלָא
 זֶבְחִירִיב: **2** עַבְדָ־מִשְׁכֵּל יִמְשַׁל בֵּין מְבִישָׁי
 וּבְתוֹךְ אֶחָדים יִחְלֹק נְחַלָּה: **3** מִצְרָף לְכֶסֶף
 וְכוֹר לְזָהָב וּבְחַנוּ לְבּוֹתִיָּה: **4** מַרְעָם קְשִׁיבָה
 עַל־שְׁפָת־אָנוֹ שְׁקָר מְזִין עַל־לִשְׁוֹן הַותָּה:
5 לְעֵג לְרָשׁ חַרְבָּה עַשְׂהוֹ שְׁמִיחָה לְאִיד לְאִיד
 יִגְהָה: **6** עַטְרָת זְגָנִים בְּנֵי בָנִים וְתְּפִאָרָת
 בָּנִים אֶבֶוּתָם: **7** לְאַנְגָּוָה לְנַבְלָל שְׁפָת־יִתְּרָה
 אָף קִילְנִיב שְׁפָת־שְׁקָר: **8** אֶבֶוּתָו הַשְׁחָד
 בְּעִינֵי בָּעֵלָיו אַל־כָּל־אֲשָׁר יִפְנָה יִשְׁכְּלִיל:
9 מִכְסָה־פְּשָׁע מַבְקָשׁ אֲהָבָה וְשָׁנָה בְּדָבָר
 מִפְרִיד אֱלֹהִים: **10** תְּחַת גַּעֲרָה בְּמַבְיָן מְהֻכּוֹת
 כְּסִיל מְאָה: **11** אַדְמָרִי יִבְקָשׁ־רָעָם וּמְלָאָה
 אַכְזָרִי יִשְׁלַח־בָּבוֹ: **12** פָּגּוֹשׁ דָּבָר שְׁכִיל בְּאִישׁ
 וְאַל־כְּסִיל בְּאוֹלָתוֹ: **13** מִשְׁבֵּת רַעֲהָ תְּחַת
 טוֹבָה לְאַתְמִישׁ תְּמוֹשׁ רַעֲהָ מְבִיחָתוֹ: **14** פּוֹטָר
 מִים רְאִשָּׁית מְדוֹן וְלִפְנֵי הַתְּגִלָּע הַרְבִּיב נְטוֹשָׁה:
15 מַצְנִיק רְשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צְדִיק תְּוֻבָּת יְהוָה
 גַּמ־שְׁגִינִּים: **16** לְמַה־זֶּה מְחִיר בְּדַי־כְּסִיל
 לְקָנוֹת חַכְמָה וְלִבְ-אַיִן: **17** בְּכַל־עַת אֲהָבָה
 הַרְעָה וְאָהָרְצָרָה יוֹלֵד: **18** אָדָם חַסְרָלָב
 תְּזַקְעַכְפָּה עַרְבָּה לִפְנֵי רַעֲהָו: **19** אֲהָבָה

16 לְאָדָם מַעֲרְכִּילָב וְמִיהָנָה מְעַנָּה לְשָׁזָן:
2 כָּל־דָּרְכִּיאָישׁ נֶזֶב עִינָיו וְתִכְנָן רַוְחָת יְהוָה:
3 גָּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֵׂיךְ וַיָּלְנוּ מִחְשְׁבָתָה: **4** כָּל
 פָּעֵל יְהוָה לְמַעְנָהוּ וְגַם־רְשָׁעָה לִיּוֹם רַעֲהָ:
5 תְּוֻבָּת יְהוָה כָּל־אֶגְבָּה־לָב יַד לְיַד לְאִינָה:
6 בְּחִסְד וְאֶמֶת יִכְפַּר עָזָן וּבִירָאת יְהוָה סָוֶר
 מְרָעָה: **7** בְּרָצּוֹת יְהוָה דָּרְכִּיאָישׁ גַּמ־אָזִיבָיו
 יִשְׁלָם אַתָּה: **8** טֹב־מַעַט בְּצְדָקָה מְרָב
 הַבּוֹאֹת בְּלֹא מִשְׁפָט: **9** לְבָב אָדָם יִחְשַׁב דָּרְכָו
 וְיְהוָה יִכְיַן צָעְדוֹ: **10** קָסָם | עַל־שְׁפִתִּים־מְלָדָה
 בְּמִשְׁפָט לְאָיָלָה מַעֲשָׂהוּ כָּל־אָבְגִּינִּיכִיסָּה:
11 מִשְׁפָט לְיְהוָה מַעֲשָׂהוּ כָּל־אָבְגִּינִּיכִיסָּה
12 תְּוֻבָּת מְלָכִים עֲשָׂוֹת רְשָׁעָה כִּי בְּצְדָקָה
13 יִכְוֹן כֶּסֶא: רְצֹונָמְלָכִים שְׁפִתִּים־צָדָק וְלֹבֶר
14 יִשְׁרָם יִאָהָב: חַמְתָּמָלָד מְלָאָכִים־מִתְּהִימָּה
 וְאִישׁ חַכְםָ יִכְפְּרָנָה: בָּאָוֹר־פְּנִים־מְלָד חַיִם
15 וְרַצְוֹנוֹ כָּעֵב מְלָקוֹשׁ: קְנָה־חַכְמָה מְהֻטָּב
16 מְחֻרוֹז וְקָנוֹת בִּינָה נְבָחר מְכָסָף: מְסֻלָּת
 יִשְׁרָם סָוֶר מַרְעָם נְפָשׁוֹ נְצָר דָּרְכָו:
17 לְפִנֵּי־שְׁבָר גָּאוֹן וְלִפְנֵי בְּשָׁלוֹן גָּבָה רַוְחָה:
18 טֹב שְׁפָלָרָוח אַת־עֲנוּיִם עֲנוּיִם מְחִילָק שְׁלֵל
19 אַת־גָּאִים: מְשַׁבֵּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טֻוב
20 וּבָוטָח בְּיְהוָה אֲשֶׁרְיוֹ: לְחַכְמָלָב יִקְרָא
21 גָּבָן וּמְתָק שְׁפִתִּים יִסְיף לְקָחָה: מְקוֹר חַיִם
22 שְׁכָל בְּעֵלָיו וּמוֹסֵר אָוָלִים אַוְלָתָה: לְבָב חַכְםָ
 יִשְׁפְּלֵיל פְּיָהָו וּעַל־שְׁפָתוֹ יִסְיף לְקָחָה:
23 צְוֹרְכָבָש אַמְרִינָעַם מְתָוק לְנַפְשׁ וּמַרְפָּא
24 לְעַצְמָה: יִשְׁשָׁר דָּרָךְ יִשְׁרָלְעָרְלָאָישׁ אַזְחָרִיתָה
25 גְּנָפָש עַמְל עַמְלָה לוּ כִּידָאָכָפָע
26 דָּרְכִּימָותָה: גְּנָפָש עַמְל עַמְלָה לוּ כִּידָאָכָפָע
27 עַלְיוֹ פִּיהָו: אַיִשׁ בְּלִיעָל בְּרָה רַעֲהָ

14 רְוַחֵךְ אִישׁ יַכְלֶל מְחַלְּהוּ וְרוֹחַ נָכָאָה מֵי
יְשָׁאָנָה: **15** לְבָבְנוּ יְקָנָה־דָעַת וְאַזְןָ חֲכָמִים
תְּבִקְשָׁשׁ־דָעַת: **16** מִתְנוּ אָדָם יַרְחִיב לֹז וְלִפְנֵי
גָּדְלִים יַגְחַנְנוּ: **17** צָדִיק הָרָאשׁוֹ בְּרִיבּוֹ
יָבָא־בָא־רָעָהוֹ וְחַקְרוֹ: **18** מִדְינִים יִשְׁבִּית
הַגּוֹרֵל וּבֵין עַצּוּמִים יִפְרִיד: **19** אָח נְפַשֵּׁע
מִקְרִית־עָזָו וּמְדֻונִים **וּמְדִינִים** כְּבָרִיחָ אַרְמוֹן:
20 מִפְרִי פְּרִיאָשׁ תְּשַׁבֵּע בְּטַנוּ תְּבוֹאת שְׁפָתָיו
יְשַׁבֵּע: **21** מִות וְחַיִם בִּידְלָשׁוֹן וְאַהֲבָה
יְאַכֵּל פְּרִיהָ: **22** מֵצָא אָשָׁה מֵצָא טָוב וְרַקְבָּה
רְצֹן מִיהָוה: **23** תְּחִנְנִים יְדַבְּרָרָשׁ וְעַשְׂיר
יְעִנָּה עָזֹות: **24** אִישׁ רְעִים לְהַתְּרַעֵע וְיִשׁ אַהֲבָה
דָּבָק מֵאָה:

19 טְוִבָּרָשׁ הַזְּלָק בְּתָמוֹ מַעֲקָשׁ שְׁפָתָיו
וְהֵוא כְּסִיל: **2** גַם בְּלָא־דָעַת נְפֵשׁ לְאַטּוֹב
וְאַז בְּרָגְלִים חֹוטָא: **3** אָוְלָת אָדָם תְּסִלָּר
דָּרְכָו וְעַל־יְהָזה יַזְעֵף לְבָוֹ: **4** הַזּוּ יִסְרֵף רַעִים
רַבִּים וְדָל מְרַעָהוּ יִפְרִיד: **5** עַד שְׁקָרִים לְאָ
יִגְהָה וַיְפִיכָה כּוֹבִים לְאָיְלָת: **6** רַבִּים יְחִילָה
פְּנִינְדִּיב וְכָל־הָרָע לְאִישׁ מַהְנוֹ: **7** כָּל
אֲחִירָשׁ | שְׁנָאָה אָרֶף כִּי מְרַעָהוּ רַחֲקוֹ
מְמַנוּ מְרַדָּף אָמְרִים **לְאַלּוּ־הַמָּה**: **8** קָנָה־גְּלָב
אַהֲבָה נְפֵשׁוֹ שְׁמַר תְּבוֹנה לְמִצְאָטּוֹב: **9** עַד
שְׁקָרִים לְאָיְגָה וַיְפִיכָה כּוֹבִים יָאָבָד: כְּ
10 לְאַנְגָּהוּ לְכָסִיל תְּעִנָּוג אָרֶף כִּי־לְעָבָד |
מַשְׁל בְּשָׁרִים: **11** שְׁכָל אָדָם הַאֲרִיך אָפָוּ
וְתְּפַאֲרָתוֹ עַבְר עַל־פְּשָׁע: **12** גַּהַם כְּכָפֵר זַעַר
מֶלֶך וְכָטֵל עַל־עַשְׁב רְצֹנוֹ: **13** הַנּוּת לְאַבְיוֹ בָּנוֹ
כְּסִיל וְדָלָף טָלֵד מְדִינִי אָשָׁה: **14** בֵּית וְהַזּוּ
נְחַלָּת אָבּוֹת וְמִיהָזה אָשָׁה **מִשְׁכָּלָת**:

פְּשָׁע אַהֲבָה מֵאָה מִגְבִּיה פְּתַחְתּוֹ מַבְקָשׁ־שְׁבָרָה: **20**
עַקְשָׁלָב לֹא יִמְצָא־טּוֹב וְנִהְפֵּד בְּלָשׁוֹנוֹ
יִפְוֹל בְּרַעָה: **21** יַלְדָכְסִיל לְתִוְגָה לֹז
וְלֹא־יִשְׁמַח אָבִי נְבָל: **22** לְבָשָׁמָה יִטְבֵּגָה
וְרוֹחַ נָכָאָה תִּגְבְּשָׁאָרָם: **23** שְׁחָד מְחִיק רְשָׁע
יִקְחֵח לְהַטּוֹת אַרְחוֹת מְשָׁפֶט: **24** אַתְּפָנִי מְבִינוֹ
חֲכָמָה וְעַיִינִי כְּסִיל בְּקָצָה־אַרְץ: **25** כְּעַס
לְאַבְיוֹ בָּנוֹ כְּסִיל וּמְמָר לְיַוְלְדָתוֹ: **26** גַם עַגְוָשׁ
לְצָדִיק לְאַטּוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יִשְׁרָאֵל
27 חֹשֶׁךְ אַמְרָיו יוֹדֵע דָעַת וּקְרִיקְרָה אִישׁ
תְּבִונָה: **28** גַם אַוְנִיל מְחַרְישׁ חָכָם יִחְשַׁב אַטּוֹם
שְׁפָתָיו נְבָנוֹ:

18 לְתִאוֹה יִבְקַשׁ גְּפָרֵד בְּכָל־תּוֹשִׁיה
יִתְגַּלְעַ: **2** לְאַיְחָפֵץ כְּסִיל בְּתִבְונָה פֵּי
אַמ־בְּהַתְּגִלּוֹת לְבָוֹ: **3** בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא גַּמְבָּוֹ
וּמַקְלָלוֹן חִרְפָה: **4** מִים עַמְקָם דְּבָרִי
פִּידָּאָיָשׁ נְחַל נְבָע מִקּוֹר חֲכָמָה: **5** שָׁאָת
פְּנִירָשָׁע לְאַטּוֹב לְהַטּוֹת צָדִיק בְּמְשָׁפֶט:
6 שְׁפָתִי כְּסִיל יִבְאֹו בְּרִיב וּפְיוֹ לְמַהְלָמוֹת
יִקְרָא: **7** פִּידָּכְסִיל מִחְתַּה־הָלָו וְשְׁפָתִי מַזְקָשׁ
נְפֵשׁוֹ: **8** דְּבָרִי נְגָנוֹ כְּמַתְלָהָמִים וְהָם יִרְדוּ
חַדְרִי־בְּטָן: **9** גַם מַתְרָפָה בְּמַלְאָכָתוֹ אָח הִיא
לְבַעַל מִשְׁחִית: **10** מַגְדָּל־עָז שֵׁם יְהָוָה
בּוּרְיוֹזָץ צָדִיק וְנִשְׁגָּבָה: **11** הַזּוּ עַשְׂיר קָרִית עָזָז
וְחַזְמָה נְשָׁגֶבָה בְּמְשִׁכְתָּה: **12** לְפָנִים־שְׁבָר
יִגְהָה לְבַב־אִישׁ וְלִפְנֵי כְּבָוד עֲנוֹהָ: **13** מִשְׁבָּב
דָּבָר בְּטָרָם יִשְׁמַע אָוְלָת הַיְאָלוֹ וּכְלָמָה:

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

מְחֻטָּאתִי: אָבִו וְאָבָנוּ אַיִלָה וְאַיִלָה תֹּעֲבָת
 יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם: גַם בְּמַעְלָיו יְחִנְפְּרָגָעָר
 אִמְצָד וְאִמְצָר פְּעָלוֹ: אָזְן שְׁמַעַת וְעַזְן
 רָאָה יְהוָה עָשָׂה גַּם־שְׁנֵיהֶם: אַל־תַּאֲהָב
 שְׁנָה פְּנַתְּרָשׁ פְּקָח עִינֵיכֶם שְׁבָעָלָחֶם: רַע
 רַע יֹאמֶר הַקּוֹנֶה וְאַזְלָל לוֹ אָזְן יְתַהֲלֵל: יְשָׁ
 זְהָב וְרַב־פְּנִינִים וְכָלִי יְקָר שְׁפִתִּידְעָת:
 לְקָח־בָּגְדוֹ כִּי־עָרָב זָר וּבְעֵד נְכָרִים נְכָרִים
 חַבְלָהוֹ: עַרְבָּה לְאִישׁ לְחַם שָׁקָר נְאַחֲר
 יְמִילָא־פִּיהוּ חָצֵץ: מְחֻשָׁבָות בְּעֵצָה תְּפִזֵּן
 וּבְתַחְבְּלוֹת עָשָׂה מְלָחָמָה: גּוֹלָה־סּוֹד
 הַזּוֹלָה רְכִיל וְלְפָתָה שְׁפָתָיו לֹא תַחֲרֵב:
 מְקָלֵל אָבִיו וְאָמוֹן יְדַעַת נָרוֹן בְּאִישׁוֹ בְּאָשָׁוֹן
 חֹשֶׁךְ: נְחָלָה מְבָחָלָה מְבָחָלָה בְּרָאשָׁנָה
 וְאַחֲרִיתָה לֹא תִּבְרֹךְ: אַל־תָאַמֵּר
 אֲשֶׁר־מִהְרָע קְנוּה לְיְהוָה וַיְשַׁע לְהָ: תֹּעֲבָת
 יְהוָה אָבִו וְאָבָנוּ וּמְאֹזְנִי מְרָמָה לְאַדְטוֹב:
 מִיהוָה מְצַעְדִּי־אָגָּבָר אָדָם מִהְיִבְנֵן דָּרְכוֹ:
 מְזֻקָּשׁ אָדָם יְלַעַת קְדַשׁ וְאַחֲרָנְדָרִים לְבָקָר:
 מְזֻרָה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חַם וַיִּשְׁבַּע עַלְיָהָם
 אָוֹפָן: נָר יְהוָה נְשָׁמָת אָדָם חִפְשָׁ
 כָּל־חֲדָרִיבָטָן: חַסְד וְאַמְתָה יְצָרוֹמָלָךְ
 וְסָעַד בְּחַסְד כְּסָאוֹן: תִּפְאָרָת בְּחוֹרִים כְּחַם
 וְהַדָּר זְקָנִים שִׁיבָה: חַבְרוֹת פְּצָע תְּמִירִק
 תְּמִרְוק בְּרַע וּמְפֹתָה חֲדָרִיבָטָן:

21 פְּלָגִים אַמִּים לְבָמֶלֶךְ בִּידְיְהוָה
 עַל־כָּל־אָשָׁר יְחִפְזִיןָנוּ: כָּל־חֲדָרִאָש יְשָׁר
 בְּעַנְיָנוּ וְתַכּוּ לְבָוט יְהוָה: עַשָּׂה צְדָקָה
 וּמְשִׁפְט נְבָחר לְיְהוָה מְזֻבָּח: רְוָם־עַנְיָנִים
 וּרְחַבְלָב נָר רְשָׁעִים חָטָאת: מְחֻשָׁבָות

עַצְלָה תְּפִיל פְּרָדָמָה וְגַפְשׁ רְמִיה תְּרַעָב:
 שְׁמָר מָצוֹה שְׁמָר נְפָשׁוֹ בּוֹזָה דָּרְכֵי יְומָת
 יְמָות: ¹⁷ מְלֹוה יְהוָה חָנוּן קָל אֲגַמְלוֹ
 יְשָׁלָמְלוֹ: יִסְר בְּנֵה כִּי־יְשִׁיש תְּקֹנָה
 וְאַל־הַמִּיתָו אַל־תְּשָׁא נְפָשָׁה: ¹⁹ גָּדָל־חַמָּה
 נְשָׁא עַנְשׁ כִּי אַמְתָצֵיל וְעוֹד תּוֹסָף: ²⁰ שְׁמָע
 עַצָּה וְקָבֵל מוֹסָר לְמַעַן תְּחִכָּם בְּאַחֲרִיתָה:
 רְבָות מְחֻשָׁבָות בְּלָבְאָיש וְעַצְתִּיְהָ הִיא
 תְּקוּם: תְּאוּתָא אַקְם חַסְדָו וְטוֹבְרָשׁ מְאַיִשׁ
 כּוֹבָה: יְרָאָת יְהוָה לְחַיִם וְשַׁבָּע יְלִין
 בְּלִיפְקָד רַע: ²⁴ טָמֵן עַצְל יְדוֹ בְּאַלְחָת
 גַּם־אַל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁבָּנָה: לִזְעַתָּה וְפִתְּיָ
 יְעָרָם וְהַוְיכִיחְ לְנַבְנָן יְבִין דִּעָת: ²⁶ מְשִׁדְדָּאָב
 יְבִרְכָה אָמ בְּנֵי מְבִישׁ וְמְחַפֵּיר: חַדְלָבָנִי
 לְשְׁמָעָ מוֹסָר לְשָׁגָות מְאַמְרִיךְדָּעָת: ²⁸ עַד
 בְּלִיעַל יְלִין מְשִׁפְט וְפִי רְשָׁעִים יְבָלָעָאָנוּ:
 נְכוֹנוֹ לְלִיצִים שְׁפָטִים וּמְהֻלָּמָות לְגַנוּ
 בְּסִילִים:

20 לִז ^t הַיִּן הַמָּה שָׁכָר וְכָל־שָׁגָה בּוֹ לֹא
 יְחִכָּם: ² גַּהְם בְּכִפֵּיר אִימָת מֶלֶךְ מְתַעֲבָרוֹ
 חֹוטָא נְפָשָׁוֹ: ³ כְּבֹוד לְאִישׁ שְׁבַת מְרִיב
 וְכָל־אָזְיל יְתָגֵלָע: ⁴ מְחַרְפָּ עַצְל לְאִיְחָרְשָׁ
 יְשָׁאָל בְּקָצִיר וְאַיְוָן: ⁵ מִים עַמְקִים עַצָּה
 בְּלָבְאָיש וְאִישׁ תְּבִינָה יְדַלְנָה: רְבָאָדָם
 יְקָרָא אִישׁ חַסְדָו וְאִישׁ אַמְנוֹנִים מֵי יְמִצָּא:
 מְתַהְלָק בְּתַמְנוֹ צְדִיק אָשָׁרִי בְּנֵי אַחֲרִיו:
 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאָדִין מְזָרָה בְּעַנְיָנוּ
 כָּל־רַע: ⁹ מִיְּיִאָמֵר זְכִיתִי לְבַי טְהָרָתִי

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

סֹס מָכוֹן לַיּוֹם מִלְחָמָה וְלֵיהֶה הַתְשׁוּעָה:
22 נְבָחר שֵׁם מַעֲשֵׂר רָב מִכְסָף וּמַזְהָב חָנוּ
 טָבָב: ² עֲשֵׂיר וּרְשֵׁב נְפָגְשׁוּ עֲשָׂה כָּלָם יְהוָה:
³ עֲרוּם | רְאֵה רְעוֹה וַיְסַתֵּר גַּנְסָטֵר וּפְתִּים
 עֲבָרוּ וּגְעַנְשׁוּ: ⁴ עַקְבָּב עֲנוֹה יָרָאת יְהוָה עֲשָׂר
 וּכְבוֹד וְחַיִם: ⁵ אֲנִים פְּחִים בְּדַרְךָ עַקְשׁ
 שׁוֹמֵר נְפָשׁוֹ יְרַחַק מְהָם: ⁶ חַנְקָה לְגַעַר עַל-פִּי
 דָּרְכָו גָּם כִּי-יָנוֹן לְאִיסָּור מְמָנָה: ⁷ עַשְׂרֵה
 בְּרִשְׁים יְמָשָׁול וְעַבְדָה לְזָהָה לְאִישׁ מְלוֹהָ:
⁸ זֹרְעַ עֲוֹלָה קָצֵר-אָנוּ וְשָׁבֵט עֲבָרָתוּ
 יְכָלָה: ⁹ טֻוב-עַזְוֹן הוּא יְבָהָה כִּינְטוּן מִלְחָמוֹ
 לְדָל: ¹⁰ אֲגָרְשָׁן לְזָהָה וְנִיצָּא מְדוֹן וְנִשְׁבַּת דָּיוּ
 וְקָלוֹן: ¹¹ אַהֲבָה טָהָר-לְבָב חָנוּ שְׁפָתָיו רְעָהוּ
 מְלָךְ: ¹² עַיִּנִי יְהוָה נִצְרָוָה דָעַת נִיסְלָף דְּבָרִי
 בְּגָד: ¹³ אָמָר עַצְלָא אָרִי בְּחוֹזָה בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת
 אַרְצָה: ¹⁴ שְׁוֹתָה עַמְקָה פִּי זָרָות זָעוּם יְהוָה
 יְפֹלֵל-שֵׁם: ¹⁵ אַוְלָת קְשׁוּרָה בְּלַבְנָעָר
 שְׁבָט מַוְסֵר יְרִחְקָנָה מְמָנוֹ: ¹⁶ עַשְׂק דָל
 לְהַרְבּוֹת לֹו נְתֹנוּ לְעַשְׂיר אַדְלָמָחָסָר: ¹⁷ הַט
 אַזְנָחָה וְשָׁמָעָדְבָר חַכְמָמִים וּלְבָדְתָשִׁית
 לְדָעַתִּים: ¹⁸ כִּינְעִים כִּיתְשָׁמְרָם בְּבֶטֶן יְכָנוּ
 יְחָנוּ עַל-שְׁפָתִיךְ: ¹⁹ לְהִזְוֹת בִּיהְוָה מִבְּטָחָה
 הַזְּעִמָּה הַיּוֹם אַרְאָתָה: ²⁰ הַלָּא כְּתַבְתִּי לְךָ
 שְׁלָוָם שְׁלִישִׁים בְּמַזְעָצָת וְדָעַת: ²¹ לְהַזְעִמָּה
 קְשָׁט אָמָרִי אָמָת לְהַשְּׁיב אָמָרים אָמָת
 לְשָׁלְחִיךְ: ²² אַל-תַּגְזֹל-דָל כִּי דָל-הָוָא וְאַל-תַּדְבָּא עֲנֵי
 בְּשָׁעָר: ²³ כִּי-יְהָוָה יְרִיב רַיְבָם וְקַבָּעָ
 אַת-קַבְעֵיכֶם נְפָשָׁה: ²⁴ אַל-תַּתְּרִעָ אַת-בָּעֵל אָרֶפֶ

חַרְוִז אַדְלָמָתָר וְכָל-אָז אַדְלָמָחָסָר:
⁶ פָּעֵל אֹזֶרֶת בְּלָשׁוֹן שָׁקָר הַכָּל נְזָהָר
 מַבְקָשִׁים מְמוֹתָה: ⁷ שְׁדִירְשָׁעִים יְגָרָם כִּי מְאָנוּ
 לְעַשְׂות מְשָׁפֶט: ⁸ הַפְּכָפָךְ דָּרְךָ אִישׁ וְגַרְגַּד
 יְשָׁר פְּעָלוֹ: ⁹ טֹב לְשָׁבַת עַל-פְּנֵת-אָג מְאָשָׁת
 מְלִינִים וּבֵית חָבָר: ¹⁰ גַּפְשָׁע רְשָׁע אַוְתָה-הָרָע
 לְאִיחָנו בְּעִינֵי רְעָהוּ: ¹¹ בְּעַנְשָׁלִזִי חַכְמַ-פָּהִי
 וּבְהַשְּׁפֵיל לְחָכָם יְקָח-דִּעָת: ¹² מְשָׁבֵיל צְדִיק
 לְבֵית רְשָׁע מְסָלָף רְשָׁעִים לְרַע: ¹³ אַטְמ אַזְנוּ
 מְזַעַקְתְּ-דָל גַּמְ-הָוָא יְקָרָא וְלֹא יְעַנָּה: ¹⁴ מְתָנוּ
 בְּפִתְחָר יְכָפָה-אָרֶפֶן שָׁחָד בְּחַק חַמָּה עַזָּה:
¹⁵ שְׁמָחָה לְצִדְיק עַשְׂוֹת מְשָׁפֶט אַמְחָתָה
 לְפָעַלְיָ אָנוּ: ¹⁶ אַדְמ תְּוֹהָה מְדָרָךְ הַשְּׁכָל
 בְּקָהָל רְפָאִים יְנוּחָה: ¹⁷ אִישׁ מְחָסָר אַהֲבָה
 שְׁמָחָה אַהֲבָה יְזָרְשָׁמָן לֹא יְעַשֵּׂרִים: ¹⁸ כְּפָר
 לְצִדְיק רְשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בְּזָגָה: ¹⁹ טֹב
 שְׁבָת בְּאַרְצִ-מְדָבָר מְאָשָׁת מְדִינִים מְדִינִים
 וְכָעָס: ²⁰ אֹזֶר | נְחַמֵּד וְשָׁמָן בְּנֹוה חָכָם
 וְכָסִיל אַדְמ יְבָלָעָנוּ: ²¹ רְדָף צְדִיקָה וְחַסְד
 יְמָצָא חַיִים צְדִיקָה וְכְבוֹד: ²² עִיר גְּבָרִים עַלְהָ
 חָכָם נְיָרֵד עַז מְבָטָחָה: ²³ שְׁמָר פִּיו וְלִשְׁוֹנוּ
 שְׁמָר מְאָרוֹת נְפָשָׁוּ: ²⁴ נְזָד יְהִיר לְזָהָה שָׁמָנוּ
 עֹזָה בְּעַבְתָּ וְדוֹן: ²⁵ תְּאוֹת עַצְל תְּמִיתָנוּ
 כִּי-מְאָנוּ יְגַדְיוּ לְעַשְׂוֹת: ²⁶ כָּל-הַיּוֹם הַתְּאָהָ
 תְּאָהָ וְצִדְיק יְתָנוּ וְלֹא יְחַשֵּׁךְ: ²⁷ יוֹבֵח רְשָׁעִים
 הַזְּעִבָּה אָרֶפֶן כִּירְבָּה יְבִיאָנוּ: ²⁸ עַד-כְּזִבְכִּים
 יְאָבָד וְאִישׁ שְׁוֹמָעָ לְגַנְצָח יְדָבָר: ²⁹ הַלְּעָז אִישׁ
 רְשָׁע בְּפָנֵינוּ וְיְשָׁר הָוָא | יְמִין בֵּין דָרְכֵי דָרְכָו:
³⁰ אַיִן חַכְמָה וְאַיִן תְּבֹנָה וְאַיִן עַצָּה לְגַגָּד
 יְהָוָה:

^d This tipeha is a dehi in other texts.

^d This tipeha is a dehi in other texts.

19 שְׁמֻעָה אַתָּה בְּנִי וְחַכְמָה וְאַשְׁר בְּדֶרֶךְ לְבָבֶךָ:
 20 אַל-תַּהֲיֵ בְּסֹבָאִיְיוֹ בָּזְלָלִי בְּשֶׁר לִמְזָוֶן:
 21 כִּי-סְבָא גָּזְלָל יוֹרֶשׁ וּקְרָעִים תְּלַבְּישׁ
 נָמָה: 22 שָׁמַע לְאָבִיךְ זֶה יָלְךָ וְאַל-תַּבְּזֹעַ
 כִּי-זְקָנָה אַמְתָה: 23 אַמְתָה קָנָה וְאַל-תַּמְכַר
 חַכְמָה וּמוֹסֵר וּבִנְהָה: 24 גָּול גַּיל יָגַל אָבִיךְ
 צְדִיק יְוָלֵד יְוָלֵד חַכְמָה וַיִּשְׁמַח יִשְׁמַח בָּבוֹן:
 25 יִשְׁמַח אָבִיךְ וְאַמְתָה וְתַגֵּל יְוָלְדָתָה:
 26 תְּנַהֲבָנִי לְבָבֶךָ לֵי וְעַיְינִיךְ דָּרְכֵיכְתְּרָצָה
 תְּצִרְנָה: 27 כִּי-שְׂוִיחָה עַמְקָה זָוָנה וּבָאָר צָרָה
 נְכִירָה: 28 אַפְּהִיא כְּחַתְּרָפָתָר בָּזְגָּדִים
 בְּאָדָם תּוֹסֶף: 29 לְמַיְ אָוִי לְמַיְ אָבּוֹי לְמַיְ
 מְדוֹנִים מְדוֹנִים | לְמַיְ שִׁיחָ לְמַיְ פְּצָעִים חָנָם
 לְמַיְ חַכְלוֹת עַיְינִים: 30 לְמַאְחָרִים עַל-הַיּוֹן
 לְבָאִים לְחַקָּר מְמַסָּה: 31 אַל-תַּרְא אַיְן כִּי
 יְתָאָדָם כִּי-יָתַן בְּכָיס בְּכָוס עַיְנוֹ יְתָהָלָךְ
 בְּמִישָׁרִים: 32 אַחֲרִיתוֹ כְּנַחַשׁ יִשְׁךְ וּכְצַפְעָנִי
 יִפְרָשָׁה: 33 עַיְינִיךְ יָרָאוּ זְרוֹת וְלְבָבֶךָ יְדַבֵּר
 תְּהַפְּכוֹת: 34 וְהִיאִת כְּשַׁכְבָּבְלַבְיִם וּכְשַׁכְבָּבְרַאשְׁךָ
 בְּרַאשְׁךָ חָבֵל: הַכּוֹנִי בְּלַחְלִיתִי הַלְמָנוֹן
 בְּלַיְדָעַתִּי מַתִּי אַקְיִץ אָוֹסֵף אַבְקָשָׁנוּ עוֹד:

24 אַל-תַּקְנֵא בְּאָנְשֵׁי רְעָה וְאַל-תַּהֲיוּ חַתָּאֵיו
 לְהִיּוֹת אַתָּם: 2 כִּי-שָׁד יְהִגָּה לְבָם וְעַמְלָה
 שְׁפִתְיָהָם תְּדַבְּרָנָה: 3 בְּחַכְמָה יִבְנָה בֵּית
 וּבְתִבְונָה יִתְפּוֹנֵן: 4 וּבְדָעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ
 פֶּלְחָן יִקְרֵר וּנְעָם: 5 גַּבְרַחֲכָם בָּעָזָן
 וְאִישְׁדָעָת מְאַמְצִיכָה: 6 כִּי בְּתַחְבּוֹלָות
 תְּعַשֵּׂה-לְךָ מְלַחְמָה וְתִשְׁוֹעה בָּרְבָּר יוֹעֵץ:
 7 רָאִמָּות לְאֹוֵל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר לֹא
 יִפְתְּחֵה-פִּיהָוָן: 8 מַחְשֵׁב לְהָרָע לֹא בְּעַל-מְזָמוֹת

וְאַתָּה-אִישׁ חֲמֹת לֹא תִּבְוא: 25 פְּנַחְתָּאָלָף
 אַרְחָתוֹ אַרְחָתוֹ וְלִקְחָתָ מְזֻקָּשׁ לְנִפְשָׁה:
 26 אַל-תַּהֲיֵ בְּתַקְעִי-כָּרָב עֲרָבִים מְשָׁאוֹת:
 27 אַמְ-אַיְוָלָךְ לְשָׁלָם לְמַה יִקְחֵ מְשֻכְּבָה
 מְתַחְתֵּךְ: 28 אַל-תַּסְגֵּג גְּבוּל עַולָם אֲשֶׁר עָשָׂו
 אֲבוֹתֶיךָ: 29 חַזִּית אִישׁ | מְהִיר בְּמַלְאָכָתוֹ
 לְפָנֵי-מֶלֶכִים יִתְאַצֵּב בְּלִי-תִּצְבֵּל לְפָנֵי חָשָׁכִים:
 פ

23 כִּי-תִּשְׁבַּ לְלִחוּם אַתְ-מוֹשֵׁל בֵּין תְּבִין
 אַתָּה-אֲשֶׁר לְפָנֵיךְ: 2 וְשִׁמְתָּ שְׁכִין בְּלָעָךְ
 אַמְ-בָּעֵל גַּפֵּשׁ אַתָּה: 3 אַל-תַּתְאֹ לְמַטְעָמָתְיוֹ
 וְהַוָּא לְחַם כּוֹבִים: 4 אַל-תִּגְעַ לְהַעֲשֵׂר
 מְבִינָתָךְ חָדָל: 5 הַתְּעוּפָה הַתְּעִיף עַיְינִיךְ בּוֹ וְאַיְינָנוּ
 כִּי עָשָׂה יַעֲשֵׂה-לָךְ כְּנָפִים כְּנָשָׁר וְעַיר יְעֻופָּה
 הַשְּׁמִים: פ

6 אַל-תַּלְחִם אַתְ-לַחִם רַע עַיְן וְאַל-תַּתְאֹ
 תַּתְאֹי לְמַטְעָמָתְיוֹ: 7 כִּי | כִּמּוֹ שְׁעָר בְּנֶפֶשׁ
 כּוֹהָא אַכְל וְשִׁתָּה יָאָמֵר לְךָ וְלַבְּוֹ בְּלַעַמָּה:
 8 פְּתַד-אַכְלָתָתָ תְּקִיאָנָה וְשִׁתָּתָתָ דָּבָר
 הַגְּנִיעִים: 9 בְּאַזְנִי כְּסִיל אַל-פְּתַדְבָּר כִּי-יְבוֹז
 לְשָׁכֵל מֶלֶךְ: 10 אַל-תַּסְגֵּג גְּבוּל עַולָם וּבְשָׁדֵי
 יְתּוֹמִים אַל-תַּבָּא: 11 כִּי-גָאָלָם חֹזֶק הוּא-יְרִיב
 אַתְ-רִיבָם אַתָּה: 12 הַבְּיָא לְמַוְסָר לְבָבֶךָ
 וְאַזְנָךְ לְאַמְרִידָעָת: 13 אַל-תִּמְנַע מְגַעַר מְוֹסֵר
 כִּי-תְּכַנֵּנוּ בְּשַׁכְּבָת לֹא יִמְתֹה: 14 אַתָּה בְּשַׁכְּבָת
 תְּכַנֵּנוּ וְנֶפֶשׁ מְשָׁאָל תְּצִיל: 15 בְּנִי אַמְ-חָכָם
 לְבָבֶךָ יִשְׁמַח לְבִי גַּמְ-אָגָן: 16 וְתַעֲלִזָנָה כְּלִיוֹתִי
 בְּדָבָר שְׁפָתִיךְ מִישָׁרִים: 17 אַל-יְקַנֵּא לְבָבֶךָ
 בְּחַטָּאִים כִּי אַמְ-בִּירָאת-יְהֹוָה פֶּלְחִיּוֹם: 18 כִּי
 אַמְ-יִשְׁ אַחֲרִית וְתַקּוֹתָךְ לֹא תִּכְרֹת:

אָבְנֵי גַּהֲרָה: וְאַחֲזָה אָנֹכִי אֲשִׁית לְבִי
 רָאִיתִי לְקַחְתִּי מִזֶּרֶךְ: מַעַט שְׁנוֹת מַעַט
 תְּנוּמֹת מַעַט | חַבְקִים יְקִים לְשָׁכֶב:
 וּבָאַ-מְתַהְלֵךְ רִישָׁךְ וּמְחַסְּרֵיךְ כָּאֵישׁ מָגָן: פָּ

25 גַּם־אָלֶה מִשְׁלֵי שֶׁלֶמֶה אֲשֶׁר הַעֲפִיקוּ
 אָנָשִׁי | חִזְקִיהָ מֶלֶךְ־יְהוּדָה: כִּבְדָּאָלָהִים
 הַסְּתָר דָּבָר וּכְבָד מַלְכִים חַקְרָדָבָר: שְׁמִים
 לְרוּם וְאָרֶץ לְעַמְקָה וְלִבְמַלְכִים אֵין חַקָּר:
 הַגּוֹ סִיגִים מִכְסָף וַיֵּצֵא לְצַרְפָּכְלִי: הַגּוֹ
 רְשֻׁעָה לְפִגְיַמְלָךְ וַיַּפְונֵן בָּאָזָק כְּסָאָן:
 אַל־תַּתְהַרֵּר לְפִגְיַמְלָךְ וּבָמָקוֹם גָּדְלִים
 אַל־תַּעֲמֹד: כִּי טֹוב אָמְרָלְךָ עַלְיהָ הַנֶּה
 מַה שְׁפִילָךְ לְפָנֵי נְדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עַיִינָךְ:
 אַל־תִּצְאֵ לְרָב מְהָר פָּנוּ מַה־תַּעֲשֶׂה
 בָּאָחִירִתָה בְּהַכְלִים אַתְּךָ רְעֵה: רַיְבָה רַיְבָה
 אַתְּרְעֵה וְסֹוד אַחֲר אַל־תָּגֵל: פּוֹרִיחַסְדָךְ
 שְׁמָע וְדַבְתָּךְ לֹא תִשְׁבוּ: פְּפִוְתִּי זְהָב
 בְּמִשְׁכִּיות כָּסֶף דָּבָר דָבָר עַל־אָפְנִיו: גּוֹם
 זְהָב וְחַלְיָקָתָם מַזְכִּיחַ חָלָם עַל־אָזְן שְׁמָעָתָה:
 אַל־צַנְחַת־שְׁלָג | בַּיּוֹם קָצֵיר צִיר גָּאמָן
 לְשָׁלְחוּ וְגַפְשָׁ אַדְנִיו יְשִׁיבָה: פָּ

בְּשִׁיאִים וְרוּחָ וְגַשְׁמָ אֵין אִישׁ מְתַהְלֵל
 בְּמִתְתַּ-שְׁקָר: בְּאָרָך אָפִים יְפִתָּה קָצִין
 וְלִשְׁוֹן רְבָה תְּשִׁבְרָגָם: דָבָשׁ מְצָאת אַכְל
 דִּינָך פּוֹתַשְׁבָעָנוּ וְהַקָּתוֹן: הַקָּרְ רְגָלָה
 מִבֵּית רְעֵה פּוֹרִישַׁבָּעָה וְשְׁגָנָאָה: מְפִיזַׁ וְחַרְבָּה
 וְחַז שְׁגָנוֹן אִישׁ עֲנָה בְּרַעָהוּ עַד שְׁקָר: שְׁגָנוֹן
 רְעֵה וְרַגְלָ מְוֻעָתָמְבָטָח בּוֹגֵד בַּיּוֹם צְרָה:
 מְעָדָה בְּגָד | בַּיּוֹם קָרָה חָמֵץ עַל־גַּחַר
 וְשָׁר בְּשָׁרִים עַל לְבִרְעָה: פָּ

יִקְרָאוּ: ⁹ זָמָת אֹנוֹלֶת חַטָּאת וְתוּבָת לְאָדָם
 לְזָ: ¹⁰ הַתְּרִפְתִּית בַּיּוֹם צְרָה צָר כְּחַכָּה:
 הַאֲל לְקַחְתִּים לְמֹות וּמֹטִים לְלַהְגָה
 אַמְתַחְשָׂוָה: ¹² כִּי־תֹאמֶר הוּא לְאִידְעָנוּ זֶה
 לְאַתְּכָן לְבָוֹת | הַוְאִידְבָּין וַיַּצְרְגַּשְׁׂה הַוְאָ
 יַדְע וְהַשְּׁבֵב לְאָדָם כְּפָעָלוֹ: אַכְל־בְּנֵי דְבָשָׁ
 כִּידְטוֹב וְנַפְתָּמָתָוק עַל־חַכָּה: ¹⁴ כִּנו | דְעָה
 חַכְמָה לְנַפְשָׁךְ אַמְמָצָאת וַיֵּש אַחֲרָה
 וְתַקְוֹתָה לְאָזְרָה תְּכָרֶת: פָּ

15 אַל־תַּאֲרֵב רְשֻׁעָה לְגַנְגָה צָדִיק אַל־תַשְׁקֵד
 רְבָצָו: ¹⁶ כִּי שְׁבָע | יִפּוֹל צָדִיק וְקָם וּרְשָׁעָם
 יִכְשְׁלָו בְּרַעָה: ¹⁷ בְּנַפְל אַוְיִבְךְ
 אַל־תַשְׁמַח וּבְכְשָׁלָו אַל־יִגְלָ לְבָה:
¹⁸ פְּנִירָה יְהוָה וְרַע בְּעִינָיו וְהַשְּׁיִב מַעַלְיוֹ
 אָפָו: ¹⁹ אַל־תַתְהַר בְּמַרְעָם אַל־תַקְנֵא
 בְּרַשְׁעָם: ²⁰ כִּי | לְאַתְהִנָּה אַחֲרִית לְרַע נָר
 רְשָׁעָם יִדְעָה: ²¹ יִרְאָא־תִּיהְוָה בְּנֵי וּמֶלֶךְ
 עַמְשָׁוְנִים אַל־תַעֲרֵב: ²² כִּי־פְתָאָם יִקְומָ
 אַיִדָּם וְפִיד שְׁנֵיָם מַי יִזְעַד:
 ס ²³ גַּם־אָלֶה לְחַכְמִים הַפְּרִפְנִים
 בְּמִשְׁפָט בְּלַטְוֹב: ²⁴ אָמֶר | לְרַשְׁעָ צָדִיק
 אַפָּה יִקְבָּהוּ עַמִּים יִזְעַמוּהוּ לְאָמִים:
 אַל־מוֹכִיחִים יִגְעָם וּעֲלֵיכֶם תִּבְזֹא
 בְּרַכְת־טֹוב: ²⁶ שְׁפָתִים יִשְׁק מְשִׁיב דְבָרִים
 נְכָחִים: ²⁷ הַכּוּ בְּחַווֹן | מְלַאכְפָּה וּעַפְתָּה
 בְּשִׁדָּה לְךָ אַחֲר וּבְנִיתָ בִּיתָה: פָּ

28 אַל־תִּקְהִי עַד־חָגָם בְּרַעָה וְהַפְתִּית בְּשִׁפְתִּיחָה:
 אַל־תֹאמֶר כִּאֲשֶׁר עַשְׁה־לְלִי כֵּנו אַעֲשָׂה־לְלִי
 אַשְׁיֵב לְאִישׁ כְּפָעָלוֹ: ³⁰ עַל־שְׁהָא אַיִשׁ־עַצְל
 עֲבָרָתִי וְעַל־פְּרָם אָדָם חַסְרִילָב: ³¹ וְהַגָּה
 עַל־הַכְּלוֹן | קְמַשְׁזִים כְּפָו פְּנֵי חַרְלִים וְגַדְרָ

¹⁸ בְּמַתָּלֵהֶל הַיְרָה וְקִים חָצִים וְמוֹתָה:
¹⁹ כּוֹאִישׁ רָמָה אֶת-רְעָהוּ וְאָמַר קָ
 לְאֶמְשִׁחָק אָנִי: ²⁰ בְּאֶפְסָעִים פְּכַבְּה-אָשָׁ
 וּבְאַיִן נָרְגֹּנוּ יִשְׁתַּק מִדּוֹן: ²¹ פְּחָם לְגַחְלִים
 וְעַצִּים לְאָשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים מְדִינִים לְחַרְחַרְקִיבָּ
²² דְּבָרִי נָרְגוּ בְּמַתָּלְהָמִים וְהָם יָרְדוּ
 חַדְרִיבְטָן: ²³ בְּסָפָר סִיגִים מִצְפָה עַל-חַרְשָׁ
 שְׁפָתִים דְּלָקִים וְלְבָרָעָ: ²⁴ בְּשְׁפָתוֹ בְּשְׁפָתוֹ
 יִגְּכַר שׁוֹנוֹא וּבְקָרְבוֹ יִשְׁתַּת מְרָמָה: ²⁵ כִּי-יָהַנְּנוּ
 קָולָוּ אֶל-תְּאַמְּנוּבָו כִּי שְׁבָע תְּוֻבּוֹת בְּלָבוֹ:
²⁶ תְּפָה שְׁנָאָה בְּמַשְׂאוֹן תְּגַלָּה רַעֲתוֹ
 בְּקָהָל: ²⁷ כְּרָה-שְׁחָת בָּה יָפֵל וְגַלְלָ אַבְנָן אַלְיוֹ
 תְּשֻׁובָ: ²⁸ לְשׁוֹן-שָׁקָר יִשְׁנָא דְּכִיו וְפָה חָלָק
 יִשְׁעָה מְדִחָה:

27 אֶל-תְּתַהְלֵל בַּיּוֹם מְהָר כִּי לְאֶתְתַּעַ
 מְהַיְלָד יוֹם: ² יְהַלְלוּ זָר וְלְאַפְיךָ נְכָרִ
 וְאֶל-שְׁפָתִיה: ³ כְּבָד-אַבְנָן וְגַטְלָ הַחֹל וְכָעֵס
 אֹזֵיל כְּבָד מְשִׁנִּיהם: ⁴ אַקְזָרִית חָמָה וְשְׁטָף
 אָפָ וְמַיִּיעַמְד לְפָנֵי קָנָהָה: ⁵ טָוָה תְּוֻכָּה
 מְגַלָּה מְאַהֲבָה מְסִתְרָתָה: ⁶ גְּאַמְנִים פְּצָעִ
 אָוֹהָב אֲנַעֲתָרוֹת נְשִׁיקֹות שׁוֹנוֹא: ⁷ נְפָשׁ שְׁבָעָה
 תְּבוֹס נְפָת וְנְפָשׁ רְעָבָה כְּלָמָר מְתוֹקָ
⁸ כְּצָפָור נְזָדָת מְוֹקָנָה כּוֹאִישׁ נְזָד
 מְמַקוּמוֹ: ⁹ שְׁמָנוֹ וְקַטְרָת יִשְׁמַח-לָב וְמַתָּ
 רְעָהוּ מְעַצְת-נְפָשָׁת: ¹⁰ רְעָה וְרְעָ אַבְיךָ
 אֶל-תְּעַזֵּב וּבֵית אָחִיךָ אֶל-תְּבֹזָא בַּיּוֹם אִיךָ
 טָוָב שְׁכָנוּ קָרוֹב מָהָר רְחוֹק: ¹¹ חָכָם בְּנֵ
 וְשָׁמָח לְבִי וְאַשְׁיבָה חָרְפִי דָבָר: ¹² עֲרִום
 וְרָאָה רְעָה גְּסָתר פְּתָאִים עֲבָרוּ גְּעַנְשָׁוֹ:

²¹ אֶמְ-רְעֵב שְׁנָאָה הַאֲכִלָּהוּ לָהֶם וְאֶמְ-צָמָא
²² הַשְּׁקָהוּ מִים: ²³ כִּי גַּחְלִים אֲפָה חַתָּה
 עַל-רְאָשׁוֹ נְיָהָה יִשְׁלָמְ-לָךְ: ²⁴ רֹוח צָפֹן
 תְּחַזְלֵל גַּשְׁמָ וְפָנִים גְּזַעַמִּים לְשָׁוֹן סְתָרָ
²⁵ טֹב שְׁבַת עַל-פְּנַת-אָג מְאַשָּׁת מְדִינִים מְדִינִים
 וּבֵית חָבֵר: ²⁶ מִים קָרִים עַל-גַּפֵּש עַיְפָה
 וְשְׁמוֹעָה תְּזָבָה מְאַרְץ מְרָחָק: ²⁷ מַעַן גְּרָפְשׁ
 וּמִקּוֹר מְשַׁחַת אַדְיק מַט לְפִנֵּי-רְשָׁעָ: ²⁸ אַכְל
 דְּבָשָׁ הַרְבּוֹת לְאַטּוֹב וְחַקָּר כְּבָדָם כְּבָדָ
²⁹ עִיר פְּרוֹצָה אֵין חֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין
 מַעַצָּר לְרוֹחָ:

26 כְּשָׁלָג | בְּלִיאָן וּכְמַטְר בְּקָצִיר כְּנוּ
 לְאַ-נָּאוֹה לְכָסִיל כְּבָוד: ² כְּצָפָור לְנָונָד כְּדָרוֹר
 לְעֹופָ כְּנוּ קָלְלָת חָנָם ^{לֹא} לוּ תְּבָא: ³ שָׁוֹט
 לְסָוס מַתָּג לְחַמּוֹר וְשָׁבֶט לְגֹנוּ בְּסִילִים:
⁴ אַל-תְּעַנוּ כְּסִיל כְּאַוְלָתוֹ פּוֹרָת-שׁוֹה-לְזוּ
 גַּמְ-אַתָּה: ⁵ עַנְהָ כְּסִיל כְּאַוְלָתוֹ פּוֹרִיהִיה חָכָם
 בְּעִינָיו: ⁶ מְקַצָּה רְגִלִּים חָמָס שְׁתָה שְׁלָחָ
 דְּבָרִים בִּיד-כְּסִיל: ⁷ דְּלִינוּ שָׁקִים מְפָסָח
 וּמַשְׁלָ בְּפִי כְּסִילִים: ⁸ כְּאַזְרוֹ אַבְנָן בְּמֶרְגִּמָּה
 כְּוֹנְזָתָן לְכָסִיל כְּבָוד: ⁹ חֹוח עַלְהָ בְּיַד-שְׁכָוָר
 וּמַשְׁלָ בְּפִי כְּסִילִים: ¹⁰ רְבָבָ מְחֹלָל-כָּל וְשְׁכָר
 כְּסִיל וּשְׁכָר עֲבָרִים: ¹¹ בְּכַלְבָ שָׁב עַל-קָאָו
 כְּסִיל שְׁזָנָה בְּאַוְלָתוֹ: ¹² רְאִיתָ אִישׁ חָכָם
 בְּעִינָיו תְּקוֹה לְכָסִיל מִמְנָה: ¹³ אָמַר עַזְל
 שְׁחָל בְּדָרְךָ אַרְיָ בֵּין הַרְזָבּוֹת: ¹⁴ הַדְּלָת
 תְּסֻוב עַל-צִירָה וְעַזְל עַל-מְתֹתָה: ¹⁵ טַמְן עַזְל
 יַדְו בְּצָלָת נְלָא הַהְשִׁיבָה אַל-פִּיו: ¹⁶ חָכָם
 עַזְל בְּעִינָיו מְשָׁבָעָה מְשִׁיבָי טָעָם: ¹⁷ מְחַזִּיק
 בְּאַזְנוֹ-כַּלְבָ עֲבָר מְתַעַבָּר עַל-רְיִבָּ קְאָלוֹ:

וְרֹעֶה^t זָולִים יַכְלִים אֲבוֹי:⁸ מִרְבָּה הַנוּ
בְּגַשֵּׁךְ וּבְתִרְבִּית^c לְחֻנָּן דְּלִים יַקְבָּצָנָה:
⁹ מִסִּיר אָזְנוֹ מִשְׁמָעַ תֹּרֶה גַם פְּלָתוֹ
תוֹעֶבה:¹⁰ מִשְׁגָּה יִשְׂרָים | בְּדַרְךְ רַע
בְּשִׁחוֹתוֹ הַוְאִיפּוֹל וְתִמְמִים יַגְלֹוּטָבוֹ:
¹¹ חִכְמָם בְּעִינֵּיו אִישׁ עָשֵׂר וְדַל מִבֵּין יַחְקָרָנוּ:
¹² בְּעַלְץ צָדִיקִים רַבָּה תִּפְאָרָת וּבְקוּם
רְשָׁעִים יַחֲפֵשׂ אָדָם:¹³ מִכֶּסֶת פְּשָׁעָיו לֹא
יַצְלִיחַ וּמוֹדָה וּעֲזָב יְרֻחָם:¹⁴ אֲשֶׁרִי אָדָם
מִפְּחָד תִּמְאִיד וּמִקְשָׁה לְבָבוֹ יַפּוֹל בְּרָעָה:
¹⁵ אֲרִינָהָם וְדַבְּשָׁוֹק מִשְׁלָל רְשָׁע עַל
עַמְ-דָּל:¹⁶ נָגִיד חֲסָר תִּבְועָות וּרְבָּה מִעֲשָׁקָות
שָׁנָא^t שָׁנָא^c בְּצָע יַאֲרִיךְ יִמְמִים: פָּ
¹⁷ אָדָם עַשְׁק בְּגַמְ-גַּנְפָּשׁ עַד-בּוֹר יַנְסָס
אַלְיִתְמַכְּרָבוֹ:¹⁸ הַוְלָד תִּמְמִים יוֹשָׁע וְגַעֲקָשׁ
דָּרְכִּים יַפּוֹל בְּאַחַת: עַבְדָּה אַדְמָתוֹ
יַשְׁבַּע-לָחֶם וּמְרַקֵּף רְלִים יַשְׁבַּע-עִרִּישׁ:²⁰ אִישׁ
אַמְנוֹנוֹת רְבִ-בְּרָכוֹת וְאַז לְהֻעָשֵׂר לֹא יַגְהָה:
²¹ הַכְּרִפְנִים לְאַטּוֹב וּלְעַל-פְּתַלְחָם
יַפְשַׁע-גָּבָר: גְּבָה^m לְהֹזֵן אִישׁ רַע עַז
וְלֹא-יַדַּע כִּי-חֲסָר יְבָאָנוּ:²³ מַזְכִּיחַ אָדָם
אַחֲרֵי חָנוּ יִמְצָא מִמְּחַלֵּק לְשֹׁזֶן:²⁴ גַּזְזָל אֶ
אָבִיו וְאָמוֹ וְאָמֵר אַיְ-פְּשָׁע חָבֵר הָוָא לְאִישׁ
מִשְׁחִיתָה:²⁵ רְחַב-גַּנְפָּשׁ יַגְרָה מְדוֹן וּבּוֹטָח
עַל-יְהָוָה יַדְשֵׁן:²⁶ בּוֹטָח בְּלַבְבוֹ הָוָא כְּסִיל
וְהַוְלָךְ בְּחַכְמָה הָוָא יַמְלָט:²⁷ נָטוֹן לְרָשׁ אַיִן
מְחַסּוֹר וּמְעַלִּים עַיְנֵי רְבִ-מְאָרוֹת:²⁸ בְּקוּם

¹³ קְחַ-בְּגָדוֹ כִּי-עַרְבָּר זָר וּבְעַד נְכָרִיה חַבְלָהָנוּ
¹⁴ מְבָרָךְ רַעְהֹו | בְּקֹול גָּדוֹל בְּבָקָר הַשְּׁפָים
קְלָלָה תַּחַשֵּׁב לוֹ: ¹⁵ דָּלָף טְוֹרֵד בַּיּוֹם סָגִיר
וְאַשְׁתָּ מְדוֹנִים מְדִינִים נְשִׁתּוֹה:¹⁶ צְפִנִּיה
צְפּוֹרִית וְשָׁמָן יִמְנָנוּ יַקְרָא:¹⁷ בְּרִזְל בְּבָרְזָל
יְחִיד אֲיַשׁ יְחִיד פְּנִידְרָעָה: ¹⁸ נִצְרָתָה
יַאֲכֵל פְּרִיה וּשְׁמָר אַדְנִי יַכְבֵּד: ¹⁹ בְּמִים
הַפְּנִים לְפָנִים בְּנָוָה אַדְמָ לְאַדְמָ: ²⁰ שָׁאָול
וְאַבְדָּה נְאַבְדָּה לֹא תְשַׁבְּעָנָה וְעַיִנִּי הַאַדְמָ לֹא
תְשַׁבְּעָנָה: ²¹ מְצָרָפָ לְכָסָף וְכָור לְזָהָב אֲיַשׁ
לְפִי מְהַלְלוֹ: ²² אִם תְּקַתּוֹשׁ-אַת-הָאָוֵל |
בְּמִכְתָּשׁ בְּתַזְקָה הַרְיָופָת בְּעַלְיִ לְאַתְסָוָר
מְעַלְיוֹ אַוְלָתוֹ: ²³ פָּ
יַדְעַתְּדָע פָּנִי צָאנָה שִׁית לְבָבָ לְעַדְרִים:
²⁴ כִּי לֹא לְעוֹלָם חָסָן וְאַמְגַזָּר לְזָוֵר דָוָר זָוֵר:
²⁵ גַּלְהָ חַצִּיר וּגְרָא-הַדְשָׁא אַגְּנָסְפָּו עַשְׁבָּות
הָרִים: ²⁶ כְּבָשִׁים לְלַבּוֹשָׁה וּמְחִיר שְׁדָה
עַתְּזִים: וְדַי | חַלְבָּעָזָם לְלַחְמָה לְלַחְם
בִּיתְחָ וְחִימִים לְנַעֲרוֹתִים:

28 גָּסָו וְאַיְ-רַקְבָּר רְשָׁע וְצָדִיקִים כְּכָפֵר
יְבָתָח:² בְּפְשָׁע אַרְצָה רַבִּים שְׁרִיה וּבְאַדְמָ
מִבֵּין יַדְעַכְנוּ יַאֲרִיךְ:³ גַּבְרָר רַע וְעַשְׁקָדְלִים
מְטָר סְתָף וְאַיִן לְחָם:⁴ עַזְבִּי תֹּרֶה יְהָלָלוּ
רְשָׁע וְשְׁמָרִי תֹּרֶה יַתְגָּרוּ בָם: פָּ
אַנְשִׁי-הָרָע לְאַיְ-בְּנֵנוּ מְשַׁפְּט וּמְבָקְשִׁי יְהָזָה
יְבָנָו כָּל: ⁶ טְוֹבִרְשׁ הַוְלָד בְּתַמְנוֹ מְעַקְשָׁ
דָּרְכִּים וְהָוָא עָשָׂר:⁷ נִצְרָתָה בְּנוּ מִבֵּין

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

c Text is correct relative to LC. Usually this marks a peculiarity of the LC relative to the other Masoretic texts.

m This meteg is a merkha in other texts.

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

²⁶ מָזַקֵּשׁ וּבוֹטֵחַ בִּיהוָה יִשְׁגַּב: ^{רְבִים} מִבְקָשִׁים פְּנֵי-מֶשֶׁל וּמִיהוָה מִשְׁפְּט-אִישׁ: ²⁷ תֹּועֶבת צָדִיקִים אֲישׁ עֹל וְתוֹעֶבת רְשֻׁעַ פְּשָׁרְךָה:

30 דָּבְרִי | אָגָור בְּנוֹיֶה הַמְּשָׁא נָאָם הָגָּבָר לְאִתִּיאָל לְאִתִּיאָל וְאַכְלָל: ² כִּי בָּעָר אָנָּכִי מַאיָּשׁ וְלֹא-בִּנְתָּה אָדָם לִי: ³ וְלֹא-לְמִדְתִּי חַכְמָה וְקַדְעָתָ קְדָשִׁים אֲדָעָ: ⁴ מֵי עַלְהָ-שְׁמִים | וַיֵּרֶד מֵי אָסְפִּירִיחַ | בְּחַפְּנֵיו מֵי צָרְרִים | בְּשֶׁמֶלֶתְּהָ מֵי הַקִּים כָּל-אַפְּסִיד-אָרֶץ מַה-שָּׁמָן וּמַה-שָּׁמֶן בְּנָנוֹ כִּי תְדַעַ: ⁵ כָּל-אַמְرָתָ אָלָוָה צְרוֹפָה מִגּוֹן הַוָּא לְחָסִים בּוֹ: ⁶ אַל-תָּסַף עַל-דְּבָרָיו פְּוּזָכִיחַ בְּפָנָיו וְגַזְבָּתָה: ⁷ שְׁתִים שָׁאַלְתִּי מֵאַתָּה אַל-תִּמְנַע מִפְנֵי בְּטָרָם אַמְוֹת: ⁸ שְׂוָא | וְדַבְּרַ-כּוֹב הַרְחָק מִמְנִי רָאֵשׁ וְעָשָׂר אַל-תִּתְהַנְּלֵי הַטְּרִיפָנִי לְחַם חָקִים: ⁹ פָּנוּ אַשְׁבָּע | וְכָחַשְׁתִּי וְאַמְרַפִּי מֵי יְהוָה וּפְנַדְוָרָשׁ וְגַנְבָּתִי וְתַפְשָׁתִי שֵׁם אֱלֹהִים: ¹⁰ אַל-תִּלְשׁוּ עָבֵד אַל-אַדְנוֹ אַדְנוֹ פְּוּזָכְלָה וְאַשְׁמָתָה: ¹¹ דָּוָר אָבִיו יַקְלָל וְאַתְּ-אַמְּנוֹ לֹא יִבְרָה: ¹² דָּוָר טַהָּר בְּעִינֵינוֹ וּמַצְאָתָה לֹא רְחִיזָה: ¹³ דָּוָר מַהְרָמוֹעִינֵינוֹ וּעְפָעָפוֹ יִנְשָׂאוּ: ¹⁴ דָּוָר | חַרְבּוֹת שְׁנֵיו וּמְאַכְלָות מַתְלָעָתוֹ לְאַכְל עֲנִים מַאֲרָץ וְאַבְיוֹנִים מַאֲדָם: ¹⁵ לְעַלוֹקָה | שְׁתִי בְּנוֹת הַב | הַב שְׁלֹוש הַנָּה לֹא תִשְׁבַּעַנָּה אַרְבָּע לֹא-אַמְרוֹ הַזָּן: ¹⁶ שָׁאוֹל וְעַצָּר רָחֵם אָרֶץ לְאַשְׁבָּע מִים וְאָש לֹא-אַמְרָה הַזָּן: ¹⁷ עַז | תַּלְעָג לֹא-בְּתָבוּזָ לְיִקְהָת-אָם יִקְרָוָה עַרְבִּינָחָל וַיַּאֲכָלוּה

רְשָׁעִים יִסְתַּר אָדָם וּבְאָבָדָם יַרְבּוּ צָדִיקִים: **29** אִישׁ תּוֹכְחוֹת מִקְשָׁה-עֲרָף פָּתָע יִשְׁבַּר וְאַיִן מִרְפָּא: ² בְּרִבּוֹת צָדִיקִים יִשְׁמַח הַעַם וּבִמְשֻׁל רְשֻׁעַ יִאֱנָחָעַם: ³ אִישׁ-אַהֲבָה חַכְמָה יִשְׁמַח אָבִיו וְרֹעָה זָנוֹת יִאַבְדְּהָוּ: ⁴ מַלְךָ בְּמִשְׁפְּט יִעַמֵּד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמֹת יִהְרָסָה: ⁵ גָּבָר מַחְלִיק עַל-דְּרָעָהוּ לְשָׁת פּוֹרֶשׁ עַל-פְּעָמָיו: ⁶ בְּפֶשַׁע אֲישׁ רֹעַ מַזְקָשׁ וְצָדִיק יִרְזֹן וְשָׁמַח: ⁷ יִדְעַ צָדִיק דָּין דָּלִים רְשֻׁעַ לְאַיִבָּוּ דָעַת: ⁸ אָנָשִׁי לְצֹוּ יִפְחִיחַ קְרִיאָה וְחַכְמָם יִשְׁבּוּ אָהָה: ⁹ אִישׁ-חַלְמָם נִשְׁפְּט אֶת-אִישׁ אֹוֵל וְרֹגוֹן וְשָׁתָק וְאַיִן גַּחַת: ¹⁰ אָנָשִׁי דָמִים יִשְׁנָא-וִתְמַתָּם וְיִשְׁרָם יִבְקְשִׁוּ נִפְשָׁוּ: ¹¹ כָּל-רוֹחַו יִזְכִּיא כְּסִיל וְחַלָּם בְּאַחֲרָוּ יִשְׁבָּחָה: ¹² מַשְׁלָל מִקְשִׁיב עַל-דְּבָרַ-שָׁקָר כָּל-מִשְׁרָתָיו רְשָׁעִים: ¹³ רְשָׁוֹת וְאִישׁ תְּכִכִּים נִפְגָּשׁוּ מַאִירְעִינִי שְׁנִיהם יְהוָה: ¹⁴ מַלְךָ נִשְׁופְּט בְּאַמְתָה דָלִים כְּסָאוֹ לְעֵד יִכּוֹן: ¹⁵ שְׁבָט וְתוֹכְחָת יִתְנוּ חַכְמָה וְגַנְעָר מַשְׁלָח מְבִישָׁ אַמְוֹן: ¹⁶ בְּרִבּוֹת רְשָׁעִים יִרְבָּה-פְּשָׁע וְצָדִיקִים בְּמִפְלָתָם יִרְאוּ: ¹⁷ יִסְרָ בְּנָה וְגַיְינָה וִתְפַנוּ מַעֲדָנִים לְנִפְשָׁה: ¹⁸ בְּאַיִן חַזּוֹן יִפְרָע עַם וּשְׁמַר תּוֹרָה אֲשֶׁרָה: ¹⁹ בְּדָבָרִים לְאַיִוָּסָר עַבְד כִּיְבָנִין וְאַיִן מַעֲנָה: ²⁰ חַזִּית אִישׁ אָז בְּדָבָרָיו תְּקוֹהָ לְכִסְיל מַמְנוֹן: ²¹ מִפְנַק מַגְנָעָר עַבְדוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיָה מַנְנוֹן: ²² אִישׁ-אָפָי יִגְרָה מַדְזָן וּבַעַל חַמָּה רְבָ-פְּשָׁע: ²³ גָּאוֹת אָדָם תְּשִׁפְלָאָנוֹ וְשִׁפְלָרָוֹת יִתְמַךְ כְּבָוד: ²⁴ חֹלֶק עַמְ-גַּנְבָּשׁוֹןָ גַּפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יִגְיד: ²⁵ חַרְצָת אָדָם יִתְנוּ

וַיְשַׁבֵּח רִישׁוֹ וְעַמְלֹו לֹא יָזְכֶר־עוֹד:
⁸ פַתְח־פִיךְ לְאַלְמָא אַלְדָן כָּל־בְּנֵי חֲלוֹפָה:
⁹ פַתְח־פִיךְ שְׁפַט־צָדָק וְלֹזִין עֲנֵי וְאַבְיוֹן: פ
¹⁰ אַשְׁתַּחַל מֵיְמָצָא וְרַחַק מְפֻגִים מְכָרָה:
¹¹ בְּטַח בָּה לֵב בְּעַלְהָ וְשַׁלֵּל לֹא יִחְסֶר:
¹² גָּמְלַתָּהוּ טֹב וְלְאָרְעָ פֶל יְמִי חַיָּה:
¹³ דָרְשָׁה צָמָר וְפִשְׁתִים וְתַעַשׂ בְּחַפֵץ כְּפִיה:
¹⁴ הִתְהָה כְּאַנוֹת סָוחָר מְפַרְחָק תְּבִיא
לְחַמָּה: ¹⁵ וְתַקְמָ | בָּעוֹד לִילָה וְתַתְנוּ טָרָף
לְבִיתָה וְחָק לְנַעֲרָתִיה: ¹⁶ זְמָמָה שְׁדָה
וְתַקְחָהוּ מְפַרְיִי כְּפִיה ^{נְטוּ} גַּטְעָה ^{כְּרֶם} כְּרֶם:
¹⁷ חָגָרָה בְּעֹז מְתַנִּיה וְתַאֲמִץ וְרַעֲוָתִיה:
¹⁸ טָעָמָה כִּי־טוֹב סְחָרָה לְאִיכְבָה בְּלֵל
בְּלִילָה נְרָה: ¹⁹ יְדִיה שְׁלָחָה בְּכִישָׁר וְכִפְיה
תִּמְכוֹ פְּלָקָה: ²⁰ כְּפָה פְּרִישָׁה לְעַנִּי וְיְדִיה
שְׁלָחָה לְאַבְיוֹן: ²¹ לְאַתְירָא לְבִיתָה מְשָׁלָג
כִּי כָּל־בִּיתָה לְבָשׁ שְׁנִים: ²² מְרַבְדִים
עַשְׁתַּחַלָה שְׁשׁ וְאֶרֶגְמָן לְבוֹשָׁה: ²³ נְזָע
בְּשָׁעָרִים בְּעַלְהָ בְּשַׁבְתָּו עַמְזָקְנִי־אַרְץ:
²⁴ סְדִין עַשְׂתָה וְתַמְפָר וְחָגָור נְתָנה לְכָנָעָנִי:
²⁵ עֹזְזָה־דָר לְבֹשָׁה וְתַשְׁקָק לִיּוֹם אַחֲרוֹן:
²⁶ פִיה פַתְחָה בְּחַכְמָה וְתַוְתַת חָסֶד
עַל־לִשְׁוֹנָה: ²⁷ צָוִיפָה הַלִּיקּוֹת בִּיתָה וְלִחְם
עַצְלוֹת לֹא תָאֵל: ²⁸ קָמוּ בְּנֵיה וְיָאִשְׁרוּה
בְּעַלְהָ וְיַהֲלָלה: ²⁹ רְבּוֹת בְּנוֹת עָשָׂו חִיל וְאַתָּה
עַלְית עַל־כָּלָנָה: ³⁰ שָׁקָר הַחֹנו וְהַבָּל הַיְפִי
אַשָּׁה יְרַא־תְּיֵהָה הִיא תַתְהַלֵּל: ³¹ תְנוּלָה
מְפַרְיִי יְדִיה וְיַהֲלָוָה בְּשָׁעָרִים מְעַשְׁיָה:

End of Proverbs

^m This meteg is a merkha in other texts.

בְּנִינְשָׁר: ¹⁸ שְׁלָשָׁה הַמָּה נְפָלָאוּ מְמַנִּי וְאַרְבָּעָה
לֹא יִדְעָתִים: ¹⁹ דָרָךְ הַגְּשָׁר | בְּשָׁמִים דָרָךְ
נְחַשׁ עַלְיִי צָור דָרְךָ־אֲנִיה בְּלָבִים וְדָרָךְ גָּבָר
בְּעַלְמָה: ²⁰ כָּנו | דָרָךְ אַשָּׁה מְנוֹאָפָת אֲכָלה
וְמְחַתָּה כִּיְהָ וְאַמְרָה לְאַפְעָלָה אָנוּן: פ
²¹ תְּחַת שְׁלֹשָׁה רְגֹזָה אַרְץ וְתְּחַת אַרְבָּעָה
לְאַתְוּכָל שְׁאַתָּה: ²² תְּחַת־עַבְדָה כִּי יְמָלוֹךְ נְגָבָל
כִּי יִשְׁבְּעַלְלָחִם: ²³ תְּחַת שְׁנוֹאָה כִּי תְּבָעֵל
וְשְׁפָחָה כִּי־תִּהְרִשְׁ אֲגְרָפָה: פ
²⁴ אַרְבָּעָה הַם קְטַנִּי־אַרְץ וְהַמָּה חֲכָמִים
מְחַפְמִים: ²⁵ הַגְּמָלִים עִם לְאַזְעָז וְיִכְנָנוּ בְּקִיזָע
לְחַמָּם: ²⁶ שְׁפָנִים עִם לְאַעֲצָום וַיְשִׁימָו
בְּסֶלֶע בִּיתָם: ²⁷ מְלָךְ אֵין לְאַבָּה וַיָּצָא חַצִיז
כָּלָו: ²⁸ שְׁמָמִית בִּידִים תַתְפֵשׂ וְהִיא בְּהִיכְלִי
מְלָךְ: ²⁹ שְׁלָשָׁה הַמָּה מִיטִיבִי צָעֵד וְאַרְבָּעָה מִיטִיבִי
לְכָתָה: ³⁰ לִישָׁ גַּבּוֹר בְּבַהֲמָה וְלְאַיְשָׁוב
מְפִנִּיכָל: ³¹ וּרְזִיר מְתַנִּים אַוְתִּישׁ וּמְלָךְ
אַלְקָום עַמּוֹ: ³² אַמְגַבְלָת בְּהַתְנִשָּׁא
וְאַמְזָמָות יָד לְפָה: ³³ כִּי מִזְעֵד חַלֵּב וַיְצִיאָ
חַמָּאָה וְמִזְעֵד אַפְיָה יְזִיאָה דָם וְמִזְעֵד אַפְיָם יְזִיאָ
רִיב: פ

31 דָבְרִי לְמוֹאֵל מְלָךְ מְשָׁא אֲשֶׁר־יִסְרָטוֹ
אָמוֹן: ² מְהִבְרִי וְמְהִבְרָבְטָנִי וְמָה בְּרִגְדָּרִי:
³ אַל־תַּתְנוּ לְנָשִׁים חִילָךְ וְדָרְכָךְ לְמִתְחָות
מְלָכִין: ⁴ אֶל לְמַלְכִים | לְמוֹאֵל אֶל לְמַלְכִים
שְׁתוּיָהוּן וְלַרְזָנוּם אוֹ אֵי שְׁכָר: ⁵ פְּנוּיְשָׁתָה
וַיְשַׁבֵּח מְחַקָּק קְיָמָה דָין כָּל־בְּנִינְעָנִי:
⁶ תְּנוּדְשָׁכָר לְאוֹבֵד אֵין לְמָרִי נְפָשָׁה: ⁷ יִשְׁתָּה

Unicode/XML Leningrad Codex

Version: UXLC 2.0

Proverbs

Attributed to:

**Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008**

Publisher:

**Christopher V. Kimball
mail@cvkimball.com**

Edition:

Unicode/XML Leningrad Codex (UXLC)
<https://tanach.us/Tanach.xml>

From WLC 4.20 provided by the Groves Center. | WLC2XML[21 Apr 2023] - Transcription from Michigan-Clairemont encoding to Unicode with XML markings. See details in notes. | ScanReplace/EditWLC[30 Dec 2020] - Edits/removes transcription notes; removes MDs. | ScanReplace/InsertCGJs[29 Dec 2020] - Places CGJ in Jerusalem VUV words and leading metegs. | ScanReplace/YBYAH[29 Sep 2021] - Replaces 8 YBYs in Sifrei Emet with AHs. | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2020.02.19 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2020.10.19 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2021.04.01 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2021.10.19 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2022.04.01 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2022.07.04 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2022.10.19 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2022.12.07 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2023.04.01 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2023.07.04 . | Updater[15 Sep 2023] - Changes.xml file dated 2023.10.19 . | Converted to ODT by XML2ODT[9 Sep 2020] on 2023.10.16-11.49. | 21 pages.

Build 27.1 - 19 Oct 2023 00:00